

Kofinanzjat mill-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali

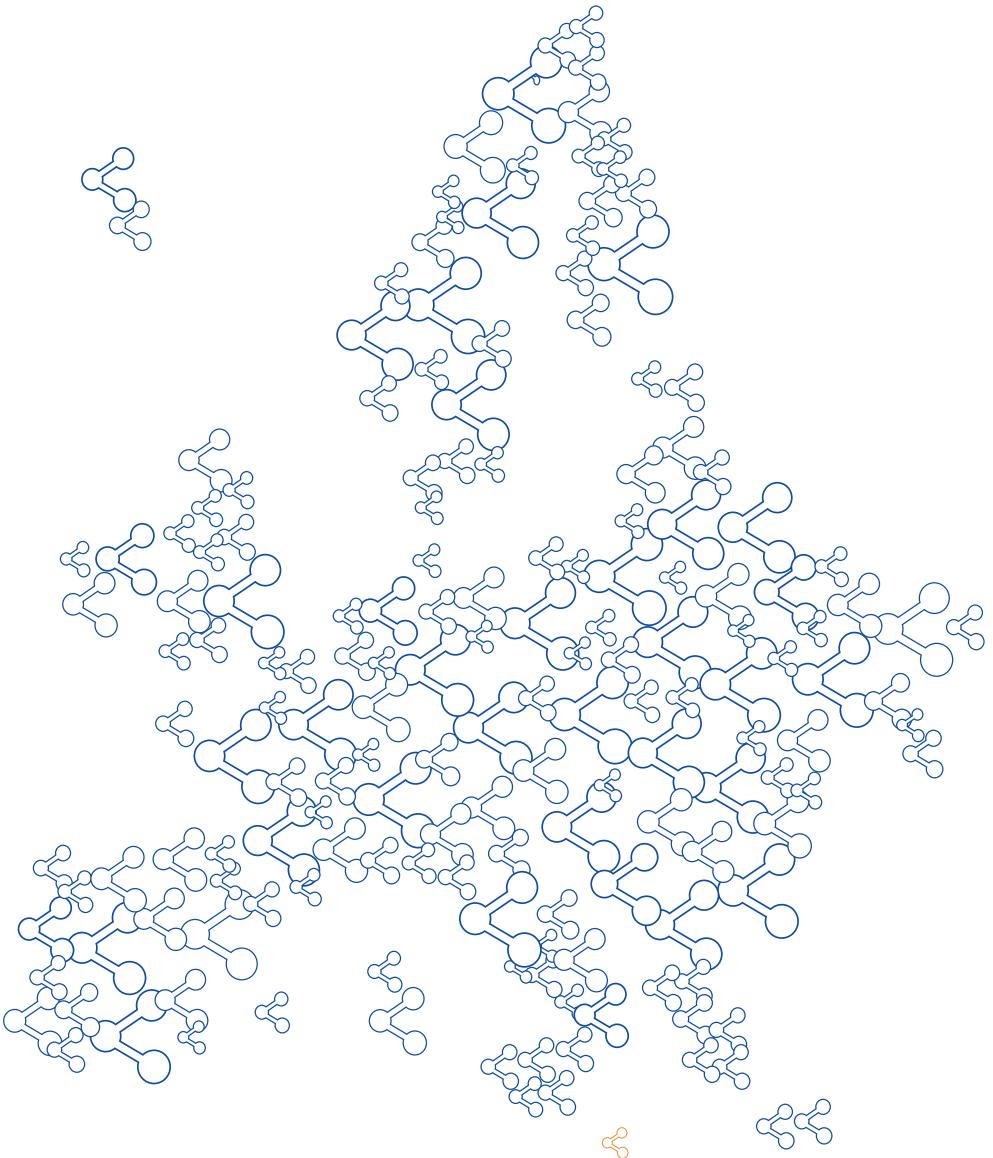
Ispira t-Tfassil ta' Politika b'Evidenza Territorjali

Skeda tal-pajjiżi

Xejriet u relazzjonijiet territorjali f'Malta

Ewropa aktar intelliġenti
Ewropa aktar ħadra
Ewropa aktar konnessa
Ewropa aktar soċċali
Ewropa eqreb taċ-ċittadini

Veržjoni interattiva:
www.espon.eu/participate/espon-your-country/malta

Rimarki introduttorji

Il-kontenut tal-ħarsa ġenerali li ġejja huwa sommarju tar-riżultati tar-riċerka minn proġetti tematiki differenti ta' riċerka applikata taħt il-programm ESPON 2020. Bħala konsegwenza, il-biċċa l-kbira tal-indikaturi u l-analiżi mhumiex ibbażati fuq l-aktar *data* reċenti iżda jirrapreżentaw id-disponibbiltà tad-*data* fiż-żmien meta saret ir-riċerka. Fi ftit kažijiet biss, għal xi indikaturi pjuttost bażiċi li setgħu faċilment jiġu riprodotti, intużat informazzjoni aktar aġġornata.

Għalhekk huwa importanti li wieħed jinnota li din il-ħarsa ġenerali hija principallyment ġabrab ta' sejbiet disponibbli bi kronogrammi differenti u mhux analiżi komprensiva aġġornata. L-għan ewljeni tagħha hija li turi l-firxa wiesgħha ta' riċerka ESPON u, billi tiffoka fuq pajjiż speċifiku, li tqajjem interess għar-riżultati xjentifiċi fuq skala aktar nazzjonali u anke reġjonali.

Ewropa aktar intelligenti

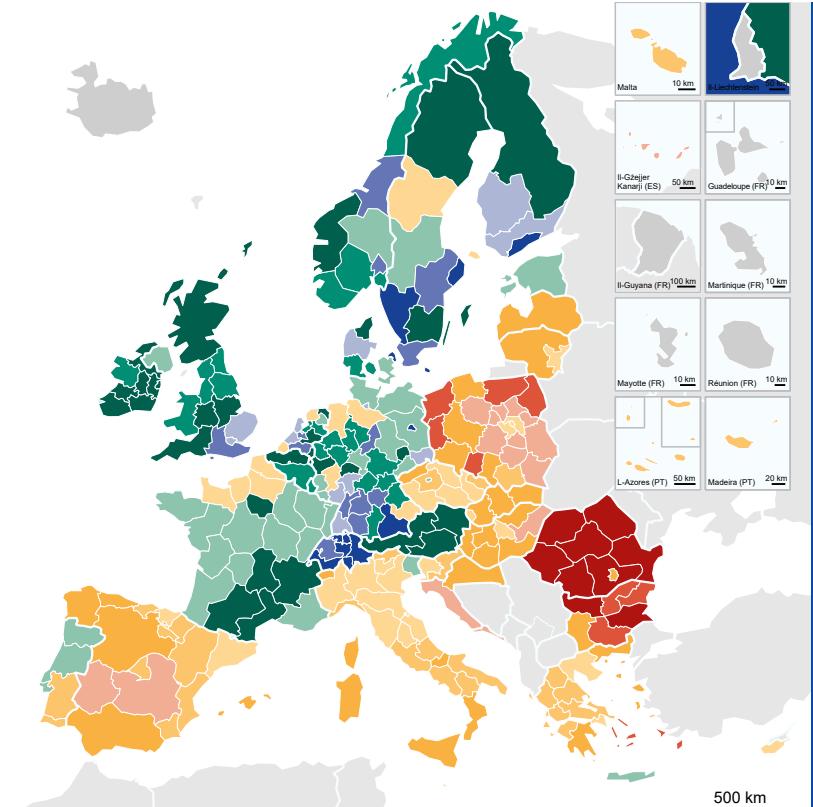
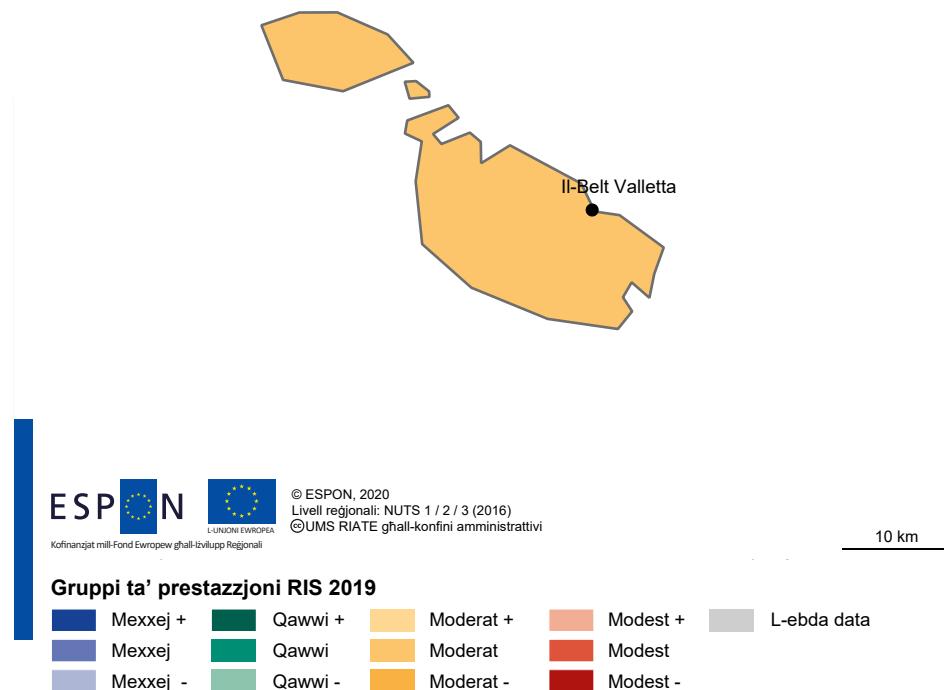
Tabella ta' Valutazzjoni tal-Innovazzjoni Reġjonali (2019)

L-infiq fir-R&Ż (2014)

L-impieg f'Intrapriži Żgħar u ta' Daqs Medju (2014)

Xejriet reġjonali fi trasformazzjoni teknoloġika 4.0 (2019)

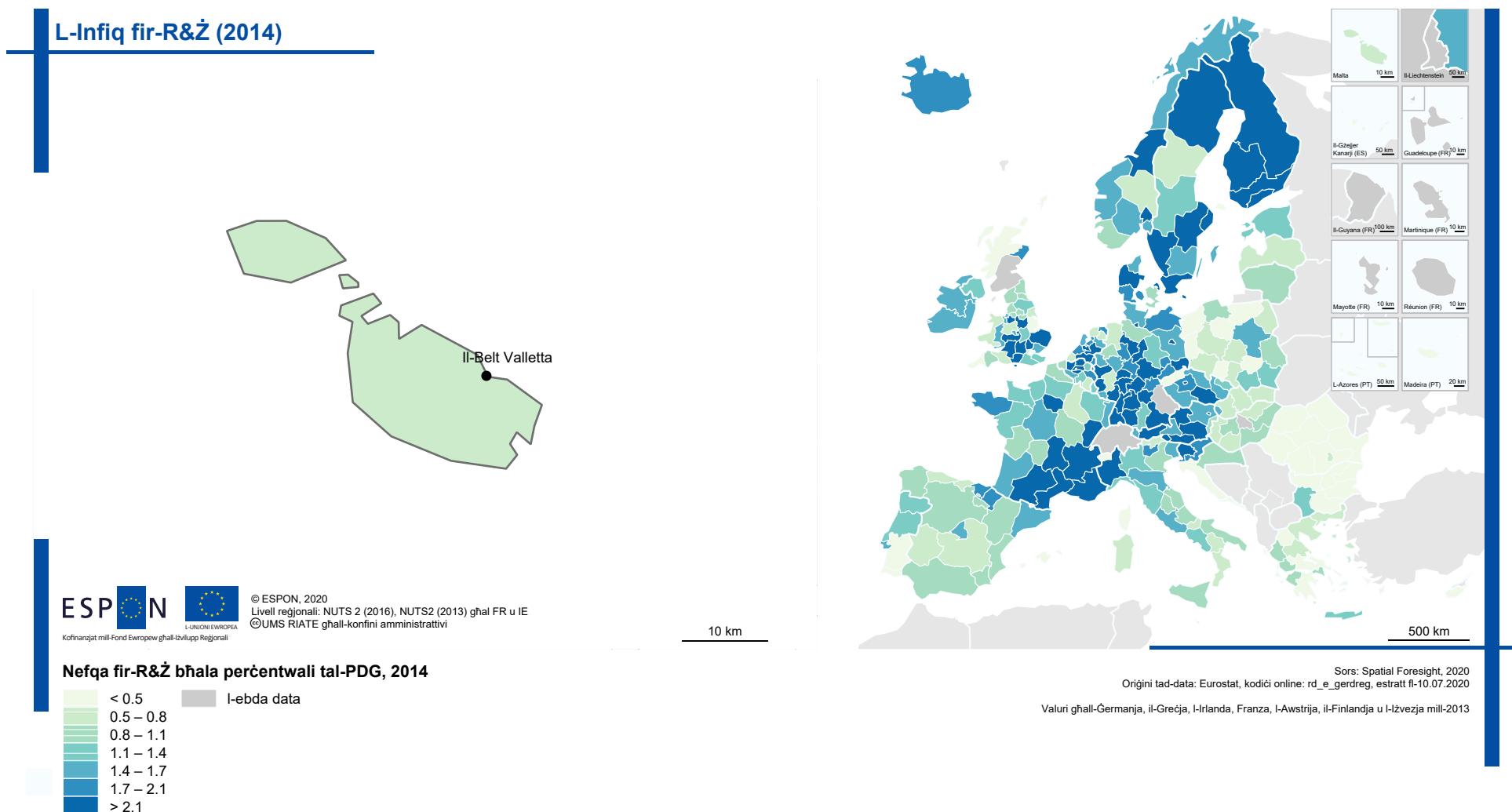
Tabella ta' Valutazzjoni tal-Innovazzjoni Reġjonali (2019)

Malta hija innovatur moderat bi prestazzjoni li qed tiżdied

Il-prestazzjoni tal-innovazzjoni jitkejjel mill-Kummissjoni Ewropea fuq il-baži tal-medja mhux peżata ta' 17-il indikatur li jirriflett r-rizorsi umani, is-sistemi ta' riċerka, l-infiq fir-riċerka u l-iżvilupp, l-innovazzjoni fl-SMEs, il-kooperazzjoni, il-privattivi u l-bejgħ ta' prodotti innovattivi. Abbaži tal-punteggi tagħhom, ir-reġjuni tal-UE jaqghu f'erba' gruppi ta' prestazzjoni: mexxejja tal-innovazzjoni, innovaturi b'saħħithom, innovaturi moderati u innovaturi modesti, bi tliet sottogruppi. Fil-livell Ewropew, wieħed josserva konċentrazzjoni ta' prestazzjonijiet għoljin f'zona ewlenija Ewropea mix-Xlokk tal-Ingilterra sal-İż-żewġ, san-Nofsinhar tal-Ġermanja, inkluža n-naħa t'-isfel tas-Sassonja fuq il-fruntiera mar-Repubblika Čeka. Il-valuri huma wkoll għoljin f'numru ta' reġjuni tat-Tramuntana tal-Ewropa bi bliet kbar.

Malta hija innovatur moderat b'valur ġeneral ta' 84. Madankollu, hija esperjenzat waħda mill-akbar żidiet fil-prestazzjoni tal-innovazzjoni mill-2012. Malta hija wkoll waħda mill-pajjiżi tal-UE bl-aqwa prestazzjoni għall-assi intellettuali indikaturi, jiġifieri forom differenti ta' drittijiet ta' proprjetà intellettuali ġġenerati fil-process tal-innovazzjoni, applikazzjonijiet għall-privattivi tat-Trattat ta' Kooperazzjoni dwar il-Privattivi (PCT), applikazzjonijiet għal trademarks u disinni. L-impatt fuq l-impiegji u l-ambjent li jiffavorixxi l-innovazzjoni huma dimensjonijiet oħra ta' innovazzjoni b'saħħithom f'Malta. Malta tikseb punteggia għoli wkoll f'indikaturi bħal applikazzjonijiet għal trademarks, infiq ta' kapital ta' riskju, impiegji f'intrapriżi li qed jikbru b'rata mgħha għalli ta' setturi innovattivi, u impiegji f'attivitàjiet intensivi fl-ġħarfien.

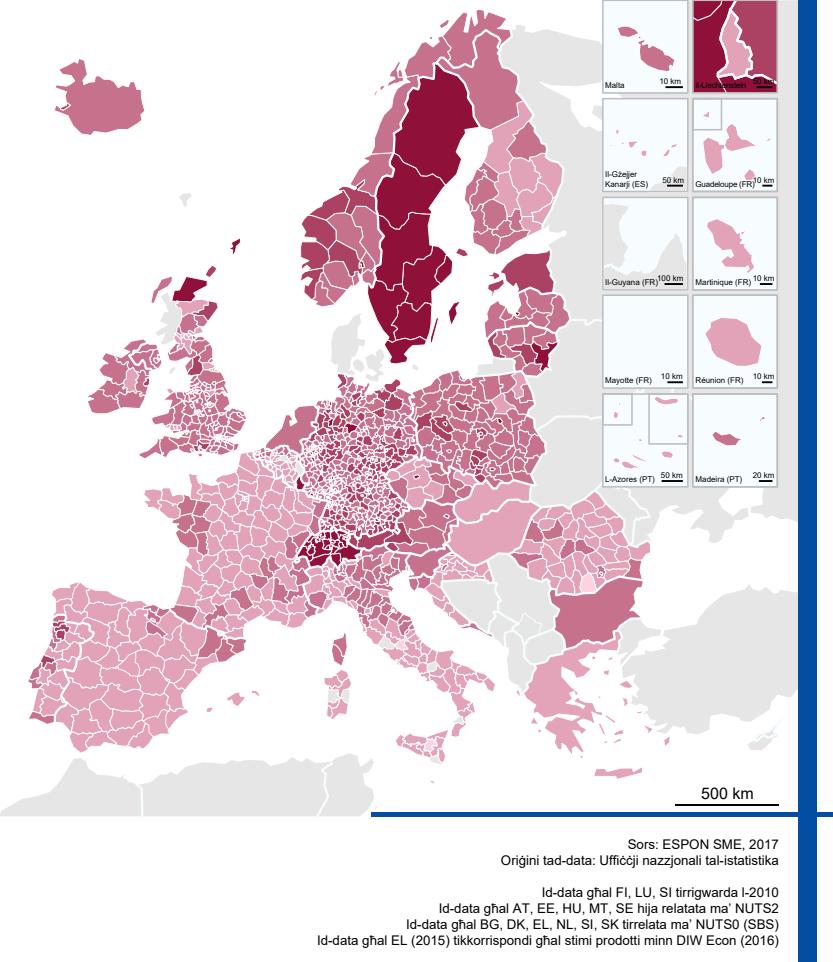
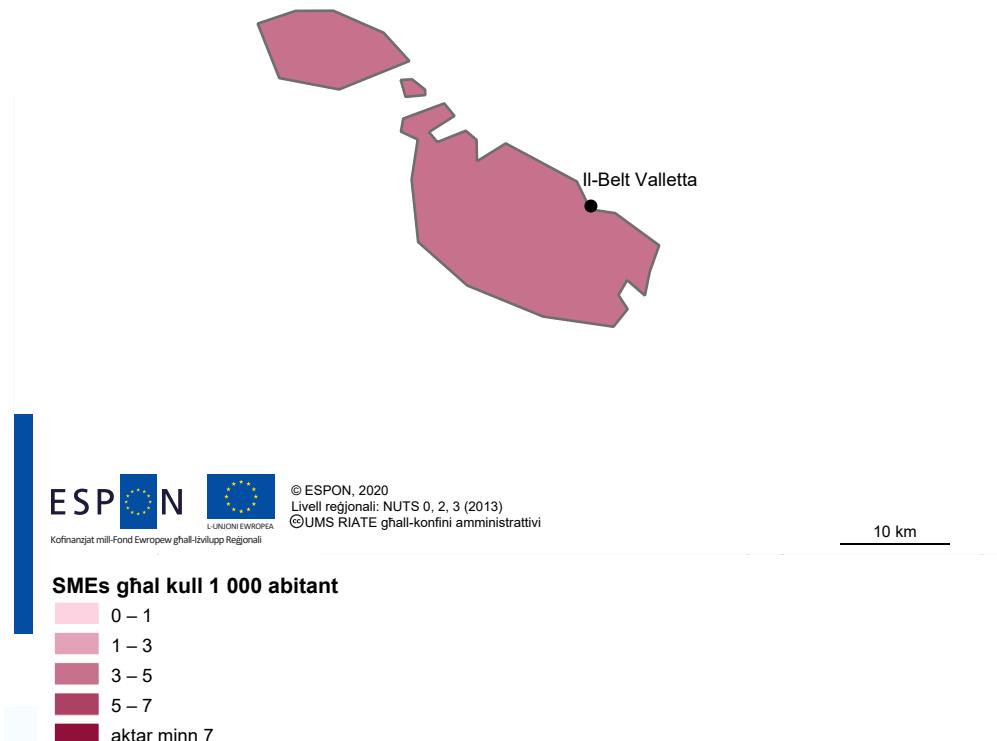

Infiq baxx fir-riċerka u l-izvilupp f' Malta meta mqabbel mal-UE

L-investimenti fir-riċerka u l-izvilupp għandhom l-għan li jistimulaw l-innovazzjoni u t-tkabbir tal-produttivitā u b'hekk jistimulaw il-livelli kompetitivi fl-Ewropa. L-istrateġija Ewropa 2020 heġġejt lill-Istati Membri tal-UE biex jiksbu livell ta' nfiq ta' 3 % fir-R&Ż bħala percenċwali tal-PDG. Fl-2018 dan il-livell intlaħaq mid-Danimarka, il-Ġermanja, I-żvezja u l-Awstrija. Id-data reġjonali turi li l-infiq fir-R&Ż huwa partikolarmen għoli fi biet kapitali u reġjuni b'industriji innovattivi, eż. l-industria tal-karozzi fin-Nofsinhar tal-Ġermanja jew fin-Nofsinhar ta' Franzia. Ishma għolja ta' nfiq fir-R&Ż fil-Finlandja u fit-Tramuntana tal-żvezja huma mmexxija prinċipalment mis-settur tal-gvern.

Malta għandha nfiq fir-R&Ż ta' 0.71 % (bħala percenċwali tal-PDG tagħha), li huwa fost l-inqas fl-UE. Is-settur tal-intrapriżi tan-negożju kkontribwixa 0.39 %, l-edukazzjoni ogħla kkontribwiet 0.25 % u s-settur tal-gvern 0.07 %. L-ingġinerija u t-teknoloġija, ix-xjenzi naturali u x-xjenzi medici huma fost l-attivitàtar tar-R&Ż bl-ogħla rati. Gżejjek oħra fil-Mediterran għandha infiġġi fir-R&Ż minn Malta. Il-għażira ta' Kreta għandha l-ogħla rata.

SMEs għal kull 1 000 abitant(2014)

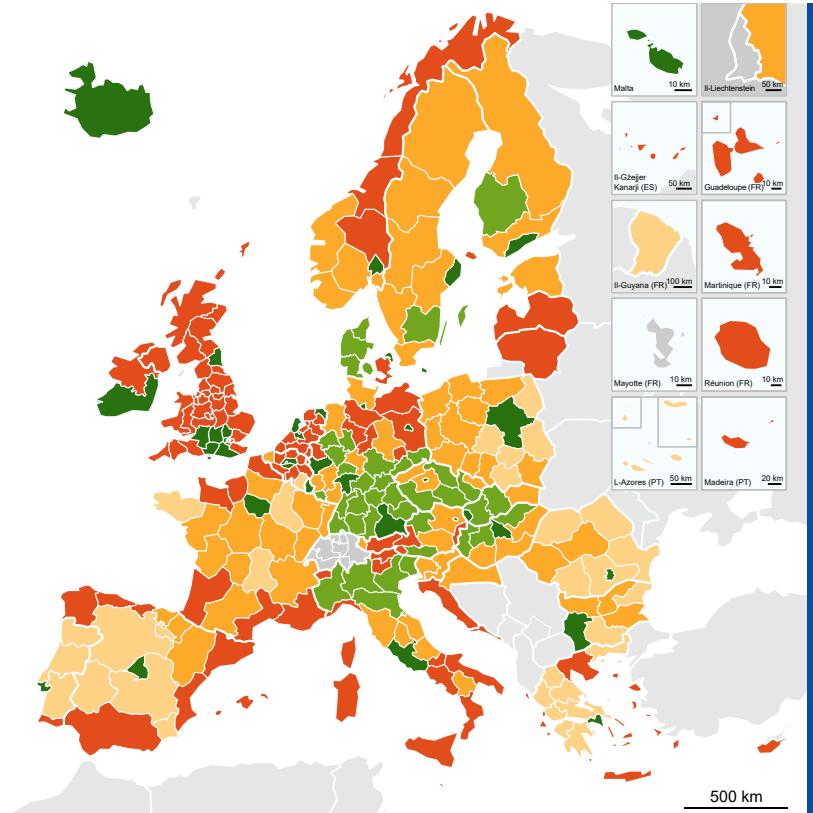
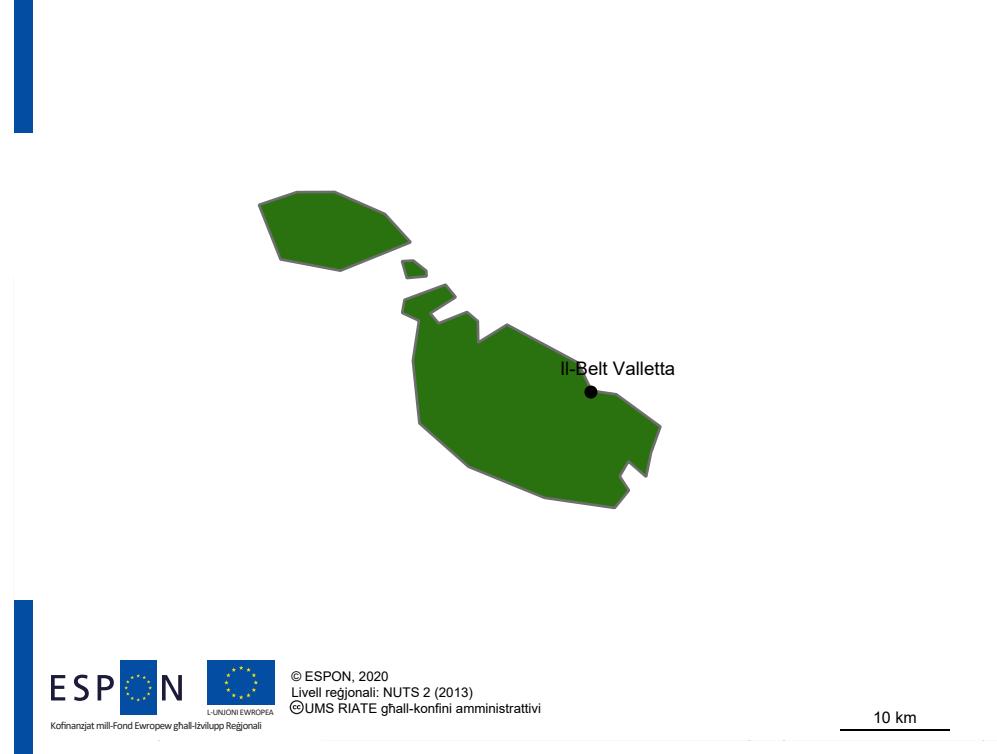

Sehem għoli ta' SMEs f'Malta meta mqabbel ma' reġjuni oħra tal-Mediterran

L-SMEs jirrappreżentaw 99 % tan-negozji kollha fl-Ewropa u għandhom rwol kruċjali fit-tkabbir ekonomiku, fl-innovazzjoni, fil-ħolqien tal-impiegji u fl-integrazzjoni soċjali. Iż-żoni remoti tal-Ewropa (pajjiżi Nordiċi) kif ukoll ir-reġjuni rurali u periferici fil-Ġermanja, il-Litwanja, l-İż-żivizzera u l-Polonja għandhom it-tendenza li jimpiegaw aktar nies fl-SMEs milli f'żoni urbani. Fil-każ tal-Finlandja, l-Italja, Franzia u l-Portugall insibu li huwa l-oppost.

L-ambjent għall-SMEs tjieb b'mod sinifikanti f'dawn l-aħħar snin bis-saħħha ta' bosta miżuri li ġew introdotti. L-SMEs għandhom rwol ewljeni fl-“ekonomija kummerċjali mhux finanzjarja” Maltija. FI-2018, l-SMEs iġġeneraw 81.8 % tal-valur miżjud u 77.7 % tal-impiegji, li qabżu l-medji riġgħiżi tal-UE ta' 56.4 % u 66.6 %. FI-2014-2018, it-tkabbir ġenerali tal-SMEs fl-“ekonomija kummerċjali mhux finanzjarja” Maltija kien notevolment b'saħħtu: il-valur miżjud żidied bi 58.1 %, fejn qabeż dak ta' ditti kbar, li židied bi 43.2 % biss. It-tkabbir ġenerali tal-SMEs f'Malta huwa mbassar li jibqa' b'saħħtu ħafna, bil-valur miżjud mistenni li jiżidied bi 17.8 % fl-2018-2020, li jaqbeż it-tkabbir ta' 12.5 % projekett għal ditti kbar.

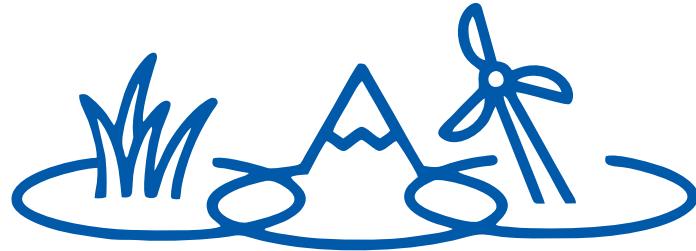
Xejriet reġjonali fi trasformazzjoni teknoloġika 4.0 (2019)

Is-swieq diġitali jiddominaw it-trasformazzjoni teknoloġika tal-industrija 4.0 f'Malta

Humes grupp i-jidentifikaw reġjuni b'xejriet spċifici ta' trasformazzjoni teknoloġika. Is-servitizzazzjoni (spċċializzazzjoni f'teknoloġijji ġodda u setturi industrijni li għaddejji minn bidliet fil-produzzjoni industrijni u s-socjetà) tinsab prinċipalment f'żoni urbani kbar. Industrija 4.0 (spċċializzazzjoni fil-manifattura kreattiva), tinsab prinċipalment fin-Nofsinhar tal-Ġermanja u fl-Italja ta' Fuq. Id-diġiṭalizzazzjoni tas-servizz tradizzjoni (l-ispeċjalizzazzjoni fid-diġiṭalizzazzjoni tas-servizzi tradizzjoni), bħal fir-reġjuni Baltiċi, fil-biċċa l-kbira tan-Netherlands. Ir-robotizzazzjoni tal-manifattura tradizzjoni, (l-adozzjoni ta' teknoloġiji 4.0) jidheru fi Franzia u fil-Polonja. Fl-ahħar nett, niċċeċ fir-robotizzazzjoni (it-trasformazzjoni teknoloġika biss minħabba l-adottanti tan-niċċa industrijni, jinsabu eż-żgħixha tal-Lvant u fil-Greċċa.

Is-servitizzazzjoni hija l-forma ewlenja ta' trasformazzjoni teknoloġika tal-industrija 4.0 f'Malta. Grupp ta' servitizzazzjoni żviluppa fiż-żoni urbani tal-gżira. It-trasformazzjoni teknoloġika tas-servitizzazzjoni titrarra l-izvilupp ta' kapacitajiet biex jipprovdur servizzi u soluzzjonijiet li jiissupplimentaw l-offerti ta' prodotti tradizzjoni. Dan isir permezz tal-adozzjoni ta' teknoloġiji tal-bejgħ online.

Ewropa aktar Ħadra

Settur tat-Trasport bit-Triq, konsum tal-enerġija finali (2012)

Enerġija rinnovabli fit-trasport (2014)

Elettriku minn sorsi rinnovabbi (2012)

Finanzjament għal projekti ta' effiċjenza energetika u ta' enerġija rinnovabbli (2007-2013)

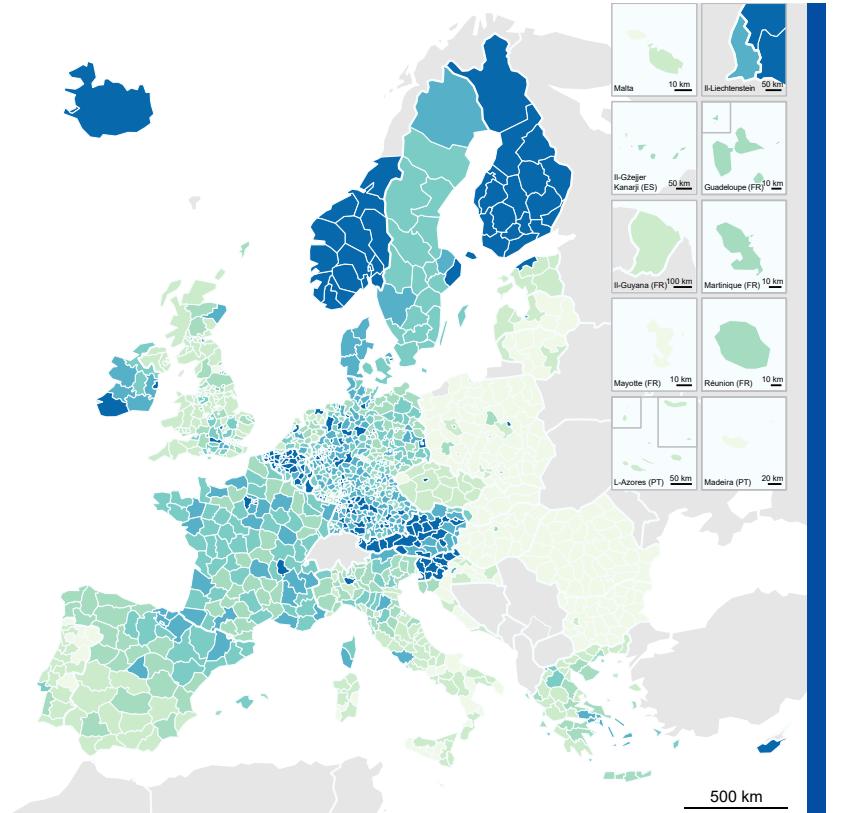
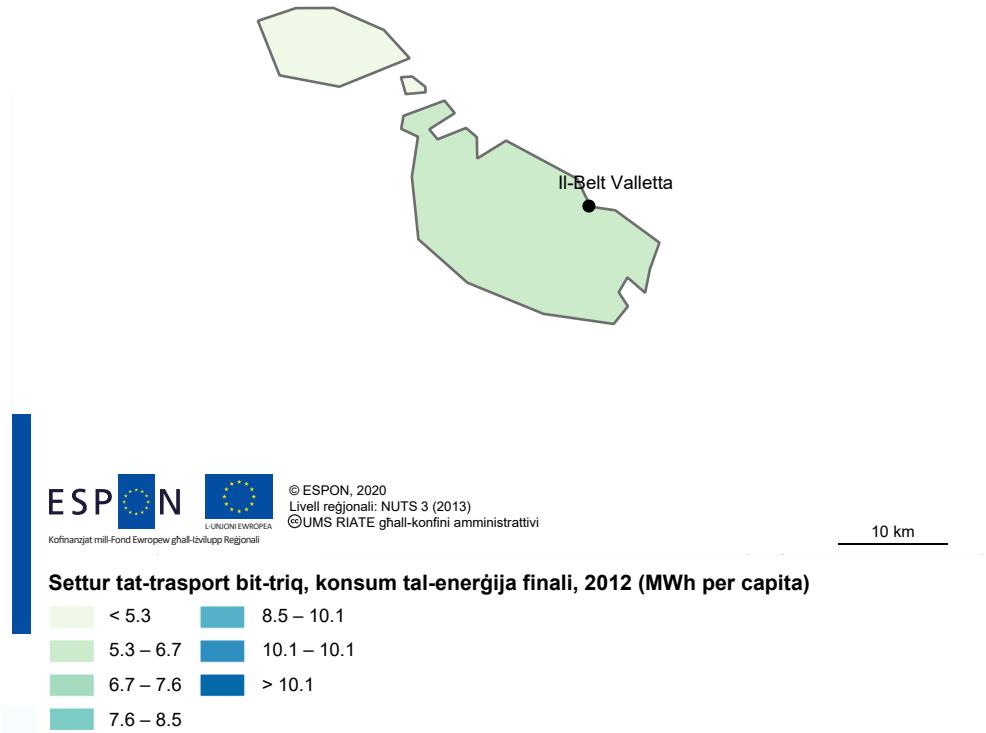
Dizakkoppjament tal-Konsum ta' Materjal Domestiku mill-PDG (2006-2014)

Skart totali per capita (2014)

Kopertura ta' Infrastruttura Ħadra potenzjali (2012)

Impatt potenzjali aggregat tat-tibdil fil-klima

Settur tat-Trasport bit-Triq, konsum tal-enerġija finali (2012)

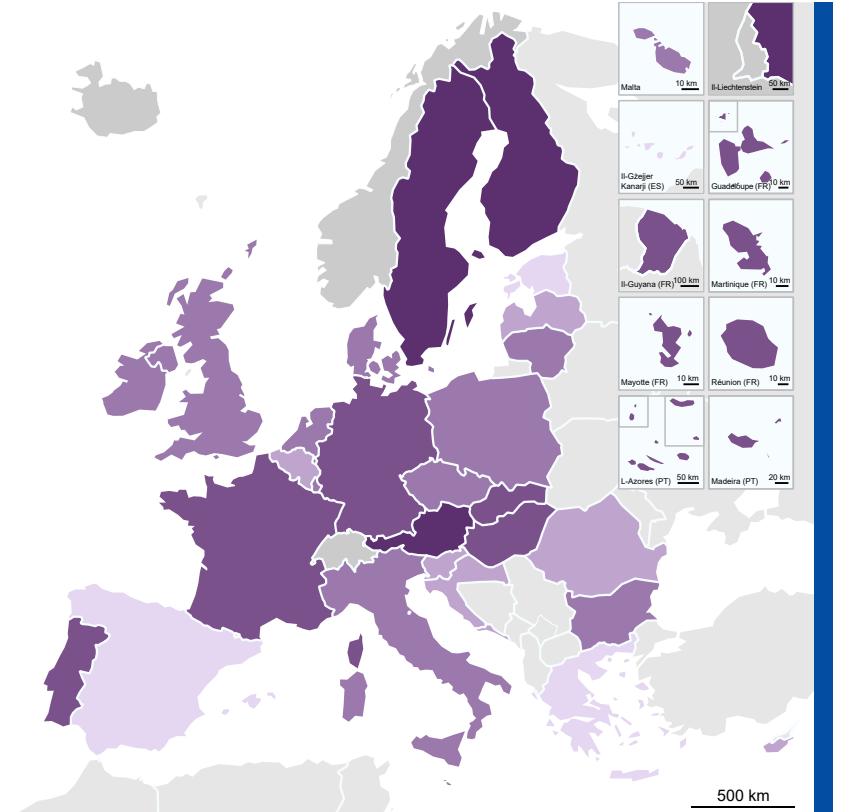
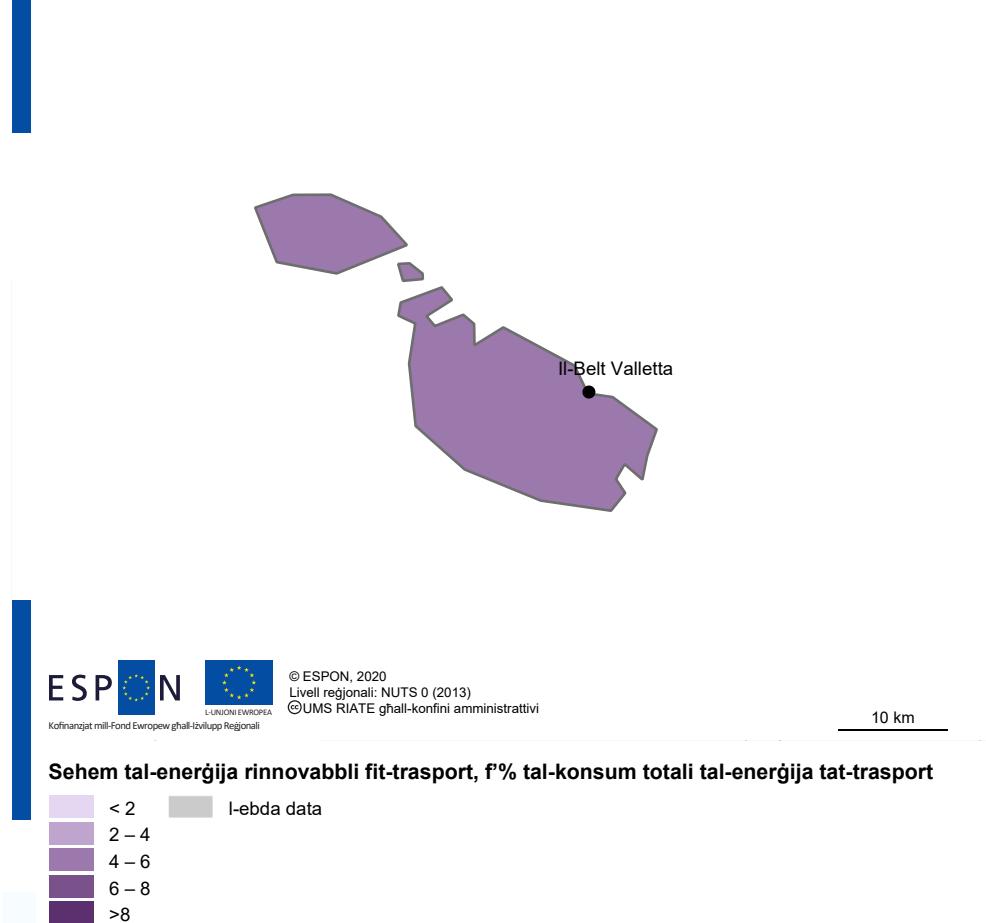

Il-konsum tal-enerġija mit-trasport bit-triq f'Malta

It-trasport bit-triq huwa fost il-konsumaturi ewlenin tal-enerġija fis-settur tat-trasport. Huwa jinkludi t-trasport tal-passiġġieri bil-karozza jew b'xarabank jew it-trasport tal-merkanzija bit-trakkijiet. Għalhekk, varjazzjonijiet reżjonali tal-konsum tal-enerġija jseguu x-xejriet tal-popolazzjoni, tal-PDG u tal-impjiġgi. Barra minn hekk, jistgħu jiġu osservati żoni ta' turiżmu tal-fjuwil. Il-konsum tal-enerġija tat-trasport bit-triq huwa partikolarmen għoli fir-reġjuni Nordiċi kif ukoll fir-reġjuni fl-Ewropa Ċentrali. Il-konsum tal-enerġija tat-trasport bit-triq huwa konsiderevolment aktar baxx fil-biċċa l-kbira tal-pajjiżi tal-Emu u l-Italja.

Il-konsum tal-enerġija tat-trasport bit-triq per capita huwa inqas f'Malta meta mqabbel mal-biċċa l-kbira tar-reġjuni Ewropej. Fl-2018, it-trasport bit-triq kien jammonta għal 5.31 MWh għal kull abitant f'Malta, li ġie kklassifikat bhala t-tielet l-aktar baxx fost l-Istati Membri tal-UE. Madankollu, is-sehem globali ta' Malta tal-konsum tal-enerġija finali fis-settur tat-trasport huwa attribwit għall-avjazzjoni, filwaqt li aktar minn nofs l-enerġija kkonsmata fis-settur tat-trasport tista' tiġi attribwiwa għat-trasport bit-triq, u għaldaqstant huwa settur ta' konsum relativament għoli. Is-settur tat-trasport bit-triq għadu dipendenti ħafna fuq il-karozzi privati bhala l-mejjan tat-trasport.

Enerġija rinnovabli fit-trasport (2014)

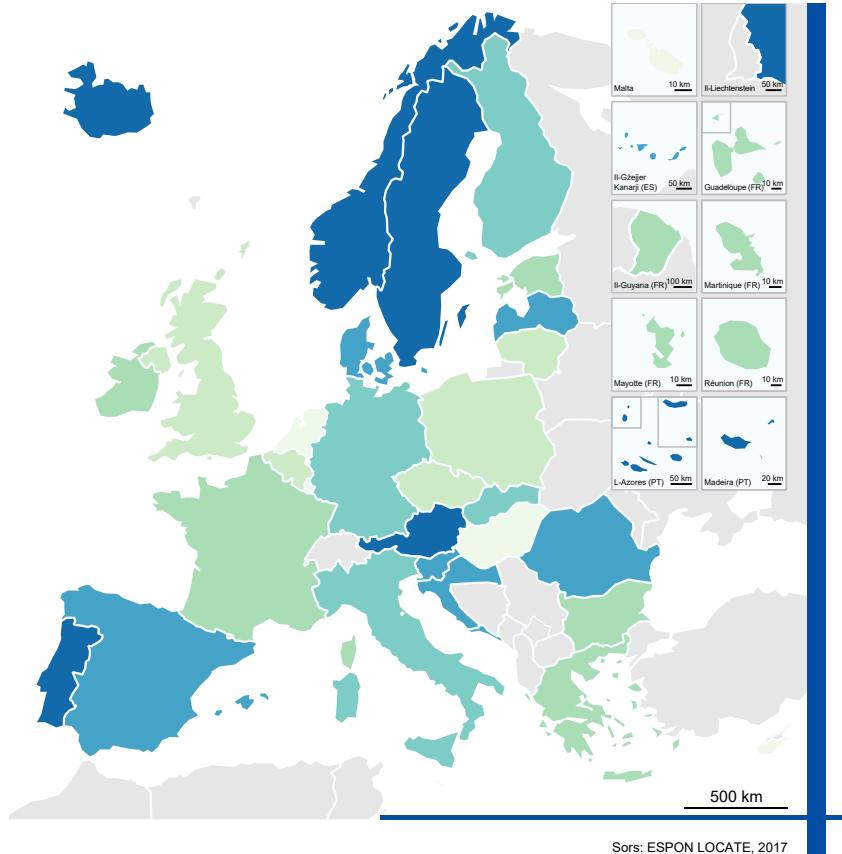
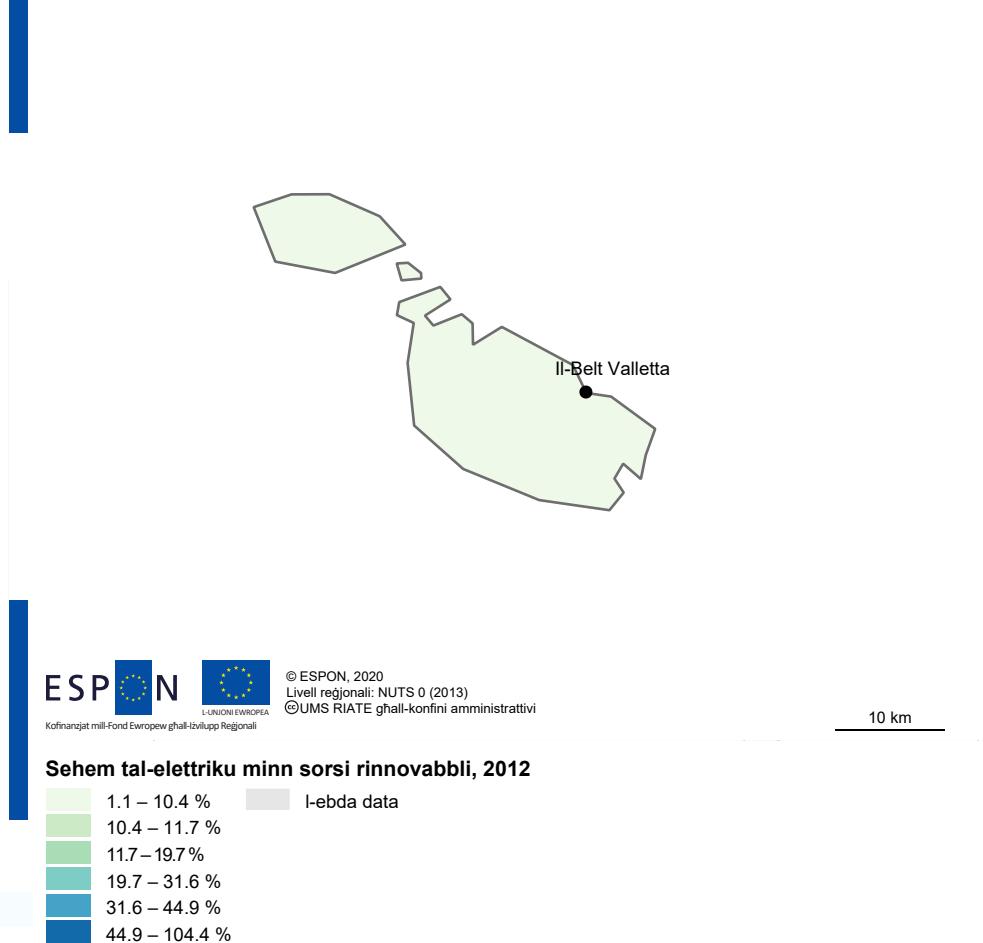

Malta għandha sehem medju tal-konsum totali tal-enerġija tat-trasport minn sorsi rinnovabbi

It-trasport jammonta għal madwar terz tal-konsum tal-enerġija tal-Ewropa, u jiddependi ħafna fuq il-fjuwils fossili. Għad-dekarbazzjoni tat-trasport, jeftieġ li jiżdied l-użu tal-enerġija rinnovabbi. L-alternattivi għall-fjuwils fossili huma l-bijogass, l-idrogenu għaċ-ċċelloli tal-fjuwil u l-elettriku. Madankollu, is-sehem tal-enerġija rinnovabbi fit-trasport huwa pjuttost baxx madwar l-Ewropa. Il-pajjiżi bl-ogħla sehem huma l-Iż-żvezja, il-Finlandja u l-Awstrija, segwiti minn pajjiżi fil-Punent u l-Ewropa centrali, bħal Franzia, il-Ġermanja, is-Slovakkja u l-Ungernja. Fost l-inqas ishma nsibu dawk li qiegħdin fin-Nofsinhar tal-Ewropa u l-Estonja.

Fl-2018, Malta laf-qeqet sehem ta' 7.98 % ta' enerġija rinnovabbi fit-trasport. Meta mqabbel ma' gżejjer oħra ta' daqs simili fil-Mediterran, is-sehem ta' Malta tal-enerġija rinnovabbi fit-trasport huwa relativament għoli. Miziuri oħra li għandhom fil-mira sehem dejjem akbar tat-trasport pubbliku u, it-naqqis tal-użu tat-trasport privat, pereżempju, huma meħtieġa. Il-Pjan ta' Azzjoni Nazzjonali għat-Trasport għandu bħala għan ewljeni t-tnejx is-simmi tal-emissioni jippti kien minnha. Il-pajjiżi bl-ogħla sehem huma l-Iż-żvezja, il-Finlandja u l-Awstrija, segwiti minn pajjiżi fil-Punent u l-Ewropa centrali, bħal Franzia, il-Ġermanja, is-Slovakkja u l-Ungernja. Fost l-inqas ishma nsibu dawk li qiegħdin fin-Nofsinhar tal-Ewropa u l-Estonja.

Elettriċu minn sorsi rinnovabbli (2012)

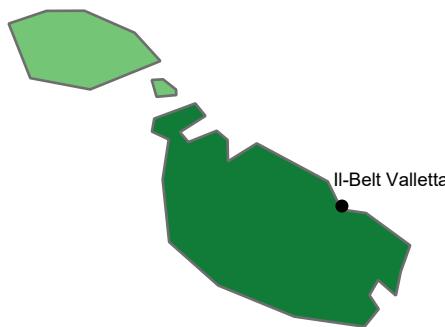

Malta għandha l-inqas sehem ta' elettriċu minn sorsi rinnovabbli

Is-sehem tas-sorsi tal-enerġija rinnovabbli fl-elettriċu finali gross fl-Ewropa jvarja hafna madwar l-Ewropa. Fl-2012, in-Norveġa qiegħda fuq quddiem b'seħem ta' enerġija rinnovabbli ta' 104.4 %, peress li tipprodu aktar milli tikkonsma u tesporta l-eċċess lejn pajjiżi għien. Fl-UE, dan huwa segwit mill-Iż-żlanda, l-İż-zevja u l-Awstrija. Il-Portugall wera wkoll bidla pozittiva għall-pajjiżi bl-ogħla ishma u żieda fosthom. Fil-biċċa l-kbira tal-pajjiżi s-sehem huwa bejn 10 % u 50 %. L-inqas ishma jinstabu fl-Ungjerja, f'Čipru, fl-Lussemburgu u f'Malta.

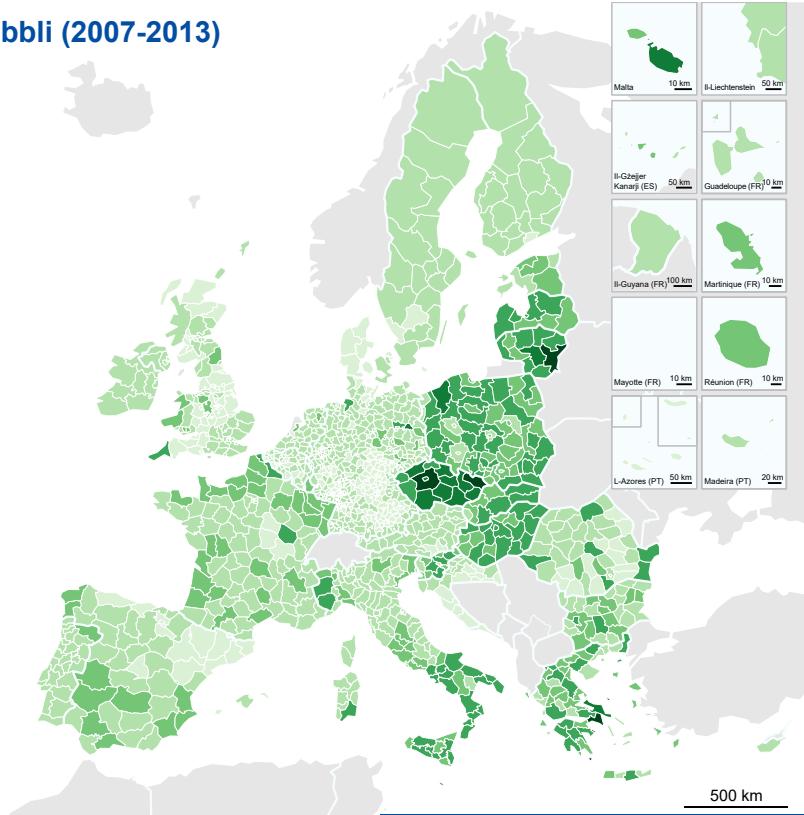
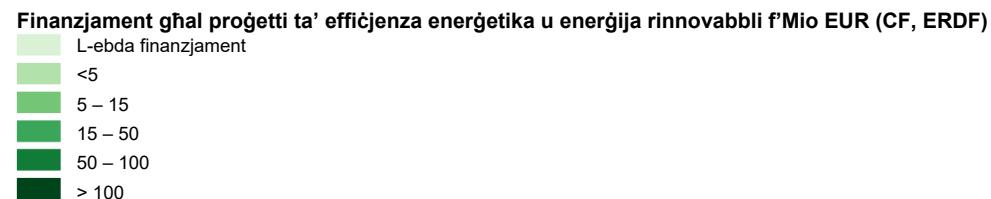
Malta hija waħda mill-Istati Membri tal-UE bl-inqas ishma fis-sorsi tal-enerġija rinnovabbli għall-elettriċu. Fl-2018, is-sehem ta' Malta ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli fl-elettriċu ammonta għal 7.69 %, li jista' jiġi attribwit għall-użu dejjem akbar tat-teknoloġija fotovoltaċċi solari (PV), li laħqet kapaċità ta' 132 MW fl-2018. Il-potenzjal ta' Malta għall-użu tal-enerġija rinnovabbli huwa affettwat principally minn limitazzjonijiet fizċi u spazjali kif ukoll mill-potenzjal tar-riżorsi, bid-disponibbiltà tar-riżorsi u l-ispiżza tal-art ikunu l-ostakli predominant għal aktar skjerament.

Finanzjament għal proġetti ta' effiċjenza enerġetika u ta' enerġija rinnovabbli (2007-2013)

© ESPON, 2020
Livell reġionali: NUTS 3 (2006, 2013)
© UMS RIATE ghall-konfini amministrattivi

10 km

Sors: ESPON LOCATE, 2017
Orjini tadt-data: KE, Geography of Expenditure, Final Report, WP 13, 2015;
Eurostat (2011 – NUTS3) għad-data tal-popolazzjoni

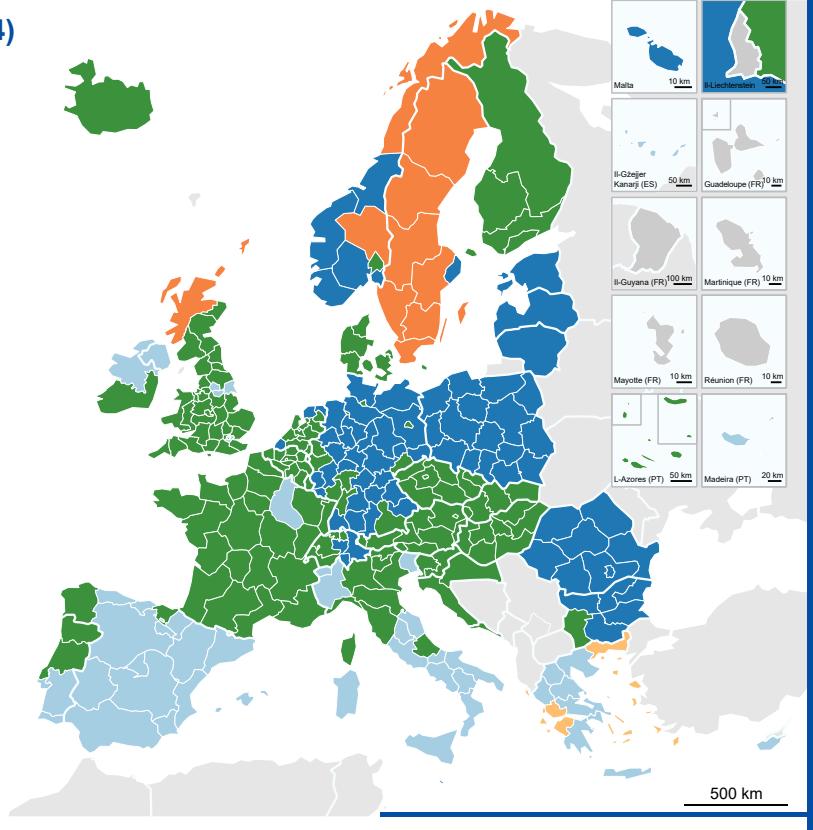
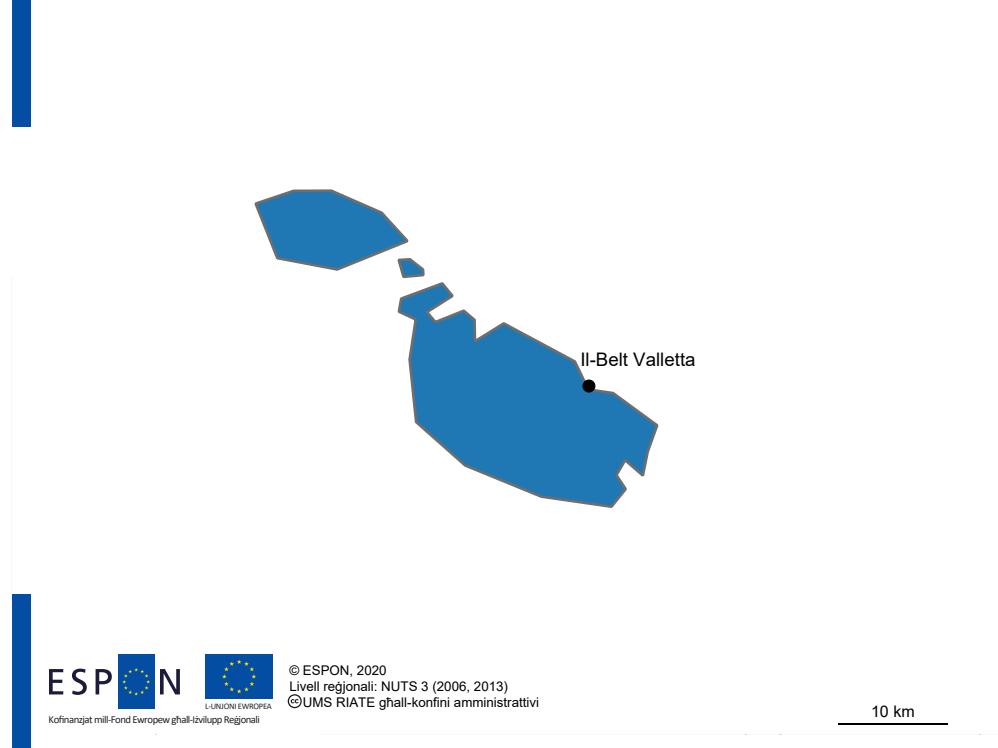
Finanzjament iddedikat permezz tal-Fond Ewropeu għall-Iżvilupp Reġjonali u I-Fond ta' Koeżjoni matul il-perjodu ta' programmazzjoni 2007-2013.

4.1 % tal-finanzjament tal-politika reġjonali tal-UE lejn l-effiċjenza enerġetika u s-sorsi rinnovabbli

Ammonti sinifikanti ta' Fondi Ewropej għall-Iżvilupp Reġjonali u Fondi ta' Koeżjoni marru għal aktivitajiet biex jinkora għixxu l-effiċjenza enerġetika u l-produzzjoni ta' enerġija rinnovabbli fil-perjodu ta' programmazzjoni 2007-13. Wara l-allokazzjoni ta' dawn il-Fondi Strutturali, il-biċċa l-kbira tal-fondi ntefqu fir-reğjuni tal-Lvant u tan-Nofsinhar tal-Ewropa. L-ammont ta' fondi minfuqa fuq l-effiċjenza enerġetika u l-enerġija rinnovabbli kien partikolarmen għoli fir-reğjuni Čeki, prinċipalment fi Praga u Ostrava kif ukoll f'Vilnius u Ateni. F'dawn iż-żoni urbani, fost l-oħrajn, il-fondi strutturali ntużaw biex jiżolaw aħjar il-bini li jinkora għixxi effiċjenza enerġetika aħjar. Huwa biss fir-reğjuni Daniži u Brittanici li ma ntużaw l-ebda fondi tal-FEŽR jew tal-FK għal proġetti ta' effiċjenza enerġetika u enerġija rinnovabbli.

Matul il-perjodu 2007-13 intefqu EUR 34 840 000 tal-FEŽR u tal-FK fi proġetti relatati mal-enerġija f'Malta, li minnhom intefqu EUR 28 177 600 f'effiċjenza enerġetika u EUR 21 215 400 f'enerġija rinnovabbli, li jirrappreżentaw madwar 4.1 % tal-allokazzjoni totali tal-UE lil Malta. Dan kien użat primarjament kemm fil-bini pubbliku kif ukoll dak residenzjali biex jestendi u jtejjeb l-iżolament tas-soqfa, tal-ħitan u tal-kantini, u biex jiġu installati sistemi ġodda ta' tisħin, tkessiħ u ventilazzjoni. Ĝew approvati 42 proġetti bħala parti mill-assi prioritarju "Tibdil fil-Klima u Effiċjenza tar-Rizorsi" fil-programm nazzjonali "Ninvestu fil-Kompetitività għal Kwalità ta' Hajja Aħjar".

Diżakkoppjament tal-Konsum ta' Materjal Domestiku mill-PDG (2006-2014)

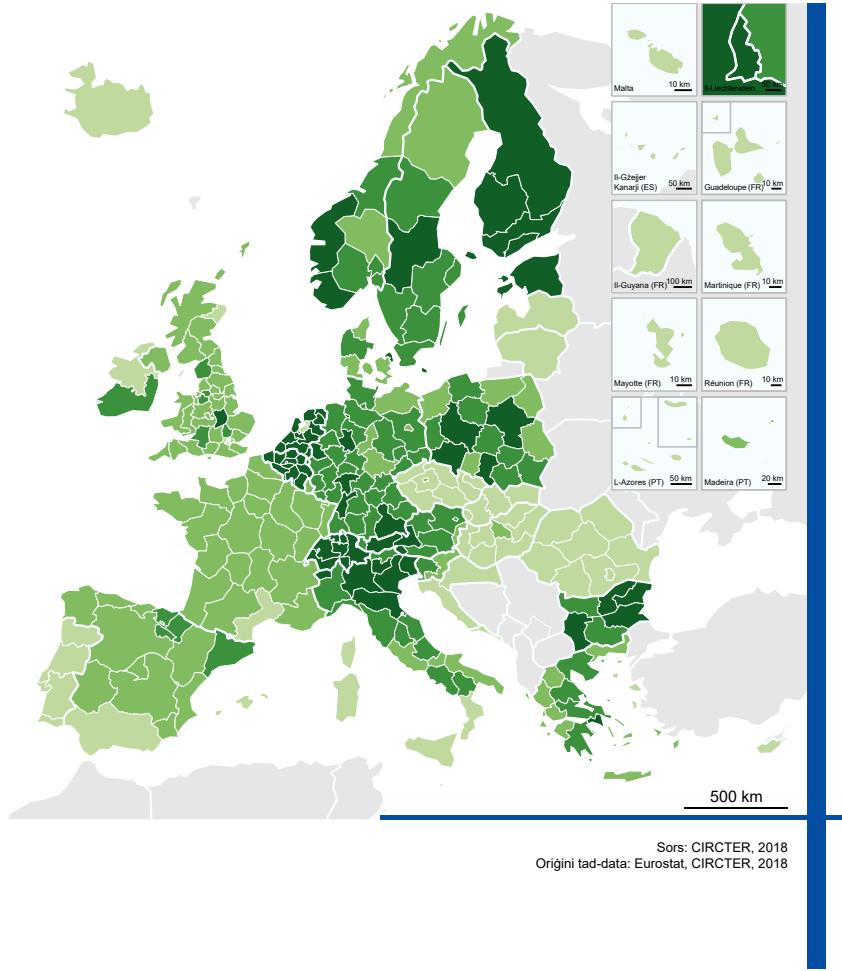
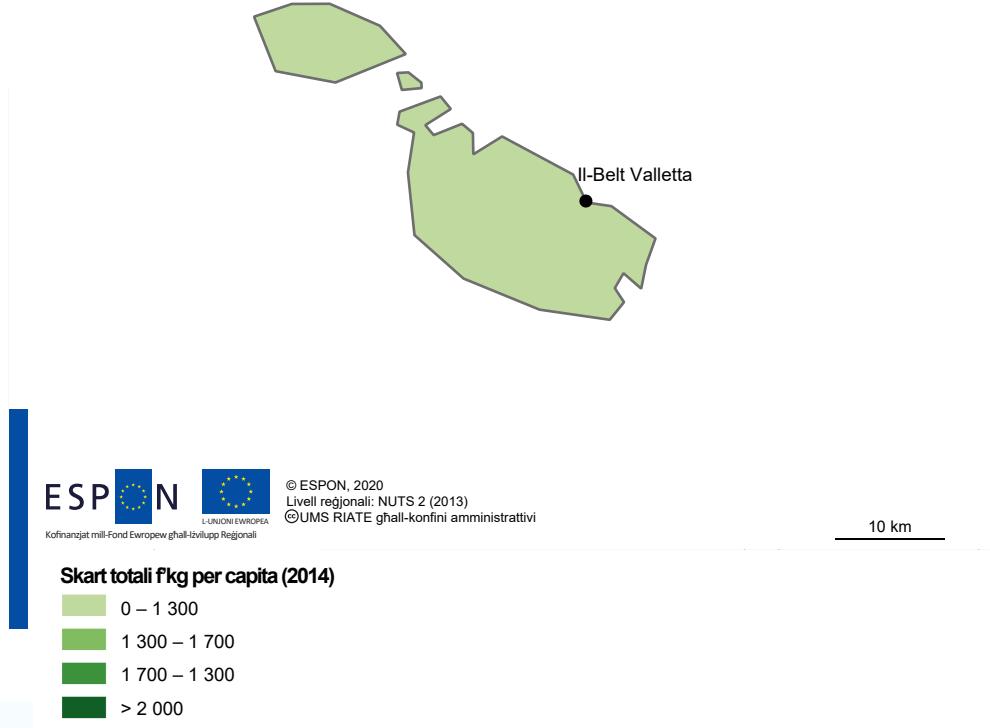

Tranžizzjoni bil-mod lejn ekonomija aktar effiċjenti fir-riżorsi f'Malta

Id-diżakkoppjament tal-konsum ta' materjal mill-PDG jirreferi għal żieda fit-tkabbir ekonomiku u tnaqqis fl-użu tar-riżorsi. Hafna reġjuni Ewropej naqqusu l-konsum ta' materjal domestiku (DMC) tagħhom u raw żieda fil-PDG bejn l-2006 u l-2014 (aħdar). Dawn ir-reġjuni użaw ir-riżorsi b'mod aktar effiċjenti mingħajji ma għamlu īxsara lit-tkabbir tal-PDG. Ir-reġjuni fi Spanja, fin-Nofsinhar tal-Italja, il-Ġreċċa u Ċipru naqqusu d-DMC tagħhom iżda raw ukoll tnaqqis fil-PDG. L-effiċjenza tar-riżorsi żidiet iż-żgħad permezz ta' tnaqqis fir-ritmu ekonomiku. Ir-reġjuni fil-pajjiżi Baltiċi, il-Ġermanja, il-Bulgarija u r-Rumanija raw żieda fid-DMC li kienet inqas miż-żieda fil-PDG. Dawn l-ekonomiji għalhekk ma sarux aktar effiċjenti fir-riżorsi bejn l-2006 u l-2014.

F'Malta, it-tranžizzjoni lejn ekonomija aktar effiċjenti fir-riżorsi hija proċess gradwali. Matul il-perjodu 2006-2014, id-DMC ta' Malta per capita kompla jiżdied, għalkemm b'pass relattivament aktar gradwali meta mqabbel maż-żieda fil-PDG per capita. It-tnaqqis tad-DMC per capita filwaqt li jinżamm livell għoli ta' introjt u nazzjonali jista' jkun għan għall-ekonomija Maltija fl-10 snin li ġejjin.

Skart totali per capita (2014)

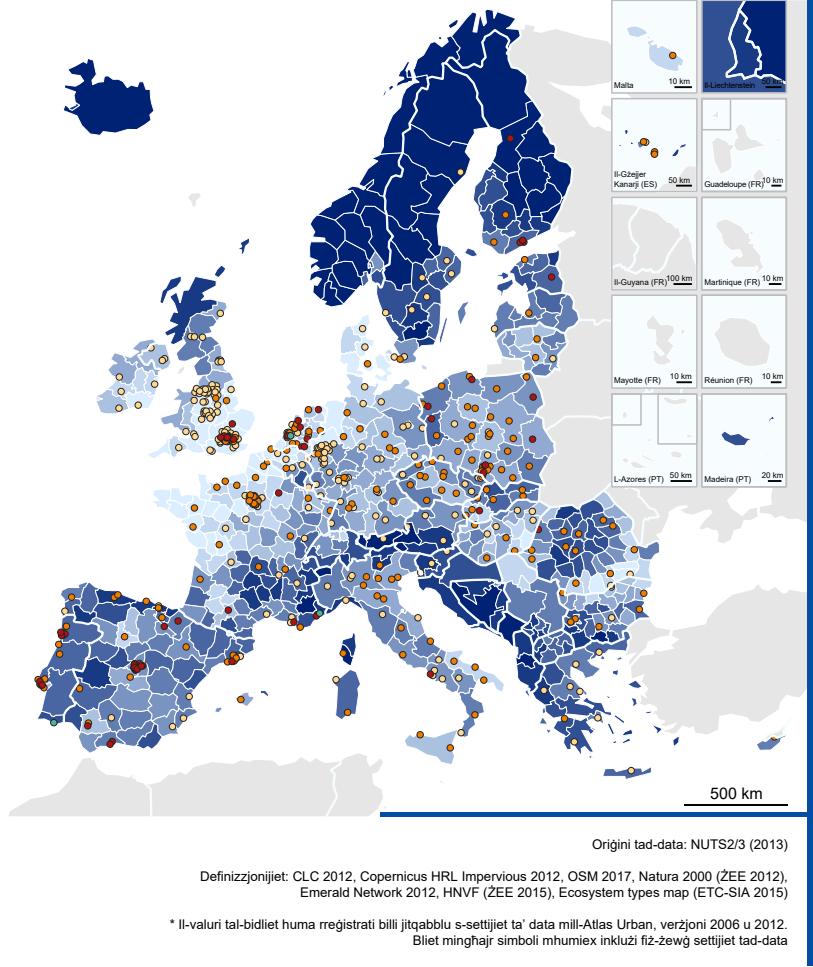
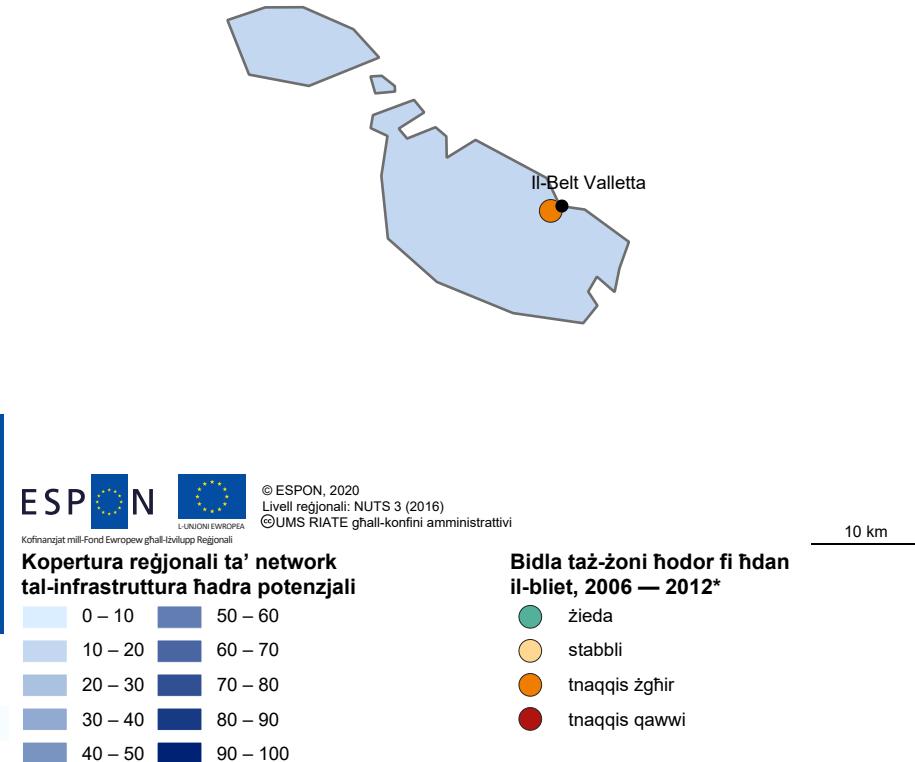

Produzzjoni ta' skart taħt il-medja tal-UE f'Malta

Il-Kummissjoni Ewropea tippromwovi tranżizzjoni lejn ekonomija čirkolari. Dan jinvolvi mudell ekonomiku li fih l-iskart isir obsolet u li fih il-materjali jistgħu jitnaqqsu jew jerġġhu jintużaw. F'dak is-sens, is-sehem ta' skart prodott minn kull abitant fir-reġjun Ewropew jipprovdi indikazzjoni dwar l-isfidi u l-opportunitajiet għal tali tranżizzjoni, filwaqt li wieħed iżomm f'moħħu li l-origini tad-data u l-metodi ta' ġbir jvarjaw hafna bejn il-pajjiżi. Aktar skart jiġi prodott per capita fl-aktar reġjuni popolati u industrijali tal-Ewropa fl-2014, fosthom ir-reġjuni fin-Netherlands, il-Belġju, il-İż-żivżiera, il-Finlandja, il-Italja, il-Polonja, in-Norvegia, il-Estonja u il-Bulgarja.

F'Malta, fl-2014, il-produzzjoni totali ta' skart per capita u fis-sena kienet ta' 946 kg, li hija fil-biċċa l-kbira taħt il-medja tal-EU27 (1 735 kg). Dan huwa relatat mal-iskart limitat iż-ġenerat minn sorsi industrijali meta mqabbel ma' pajjiżi oħra tal-UE. Madankollu, il-ġenerazzjoni tal-iskart żidiet matul l-ahħar snin: minn 814 kg per capita fl-2010 għal 1 276 kg per capita fl-2016.

Kopertura ta' Infrastruttura Ħadra potenzjali (2012)

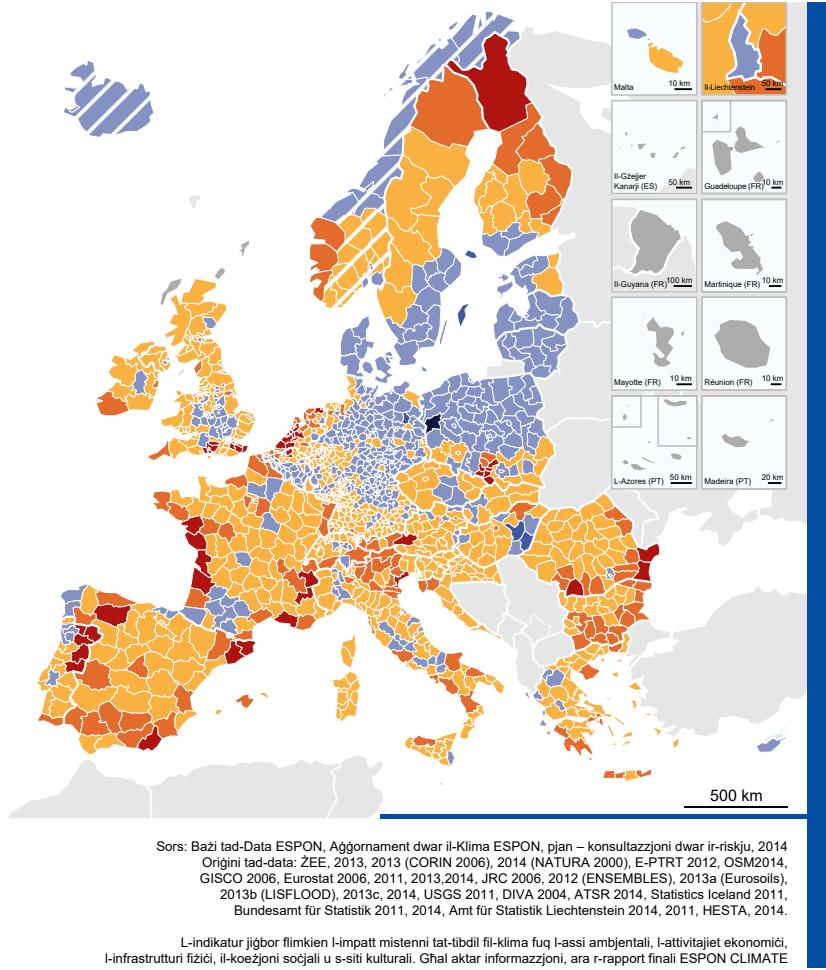
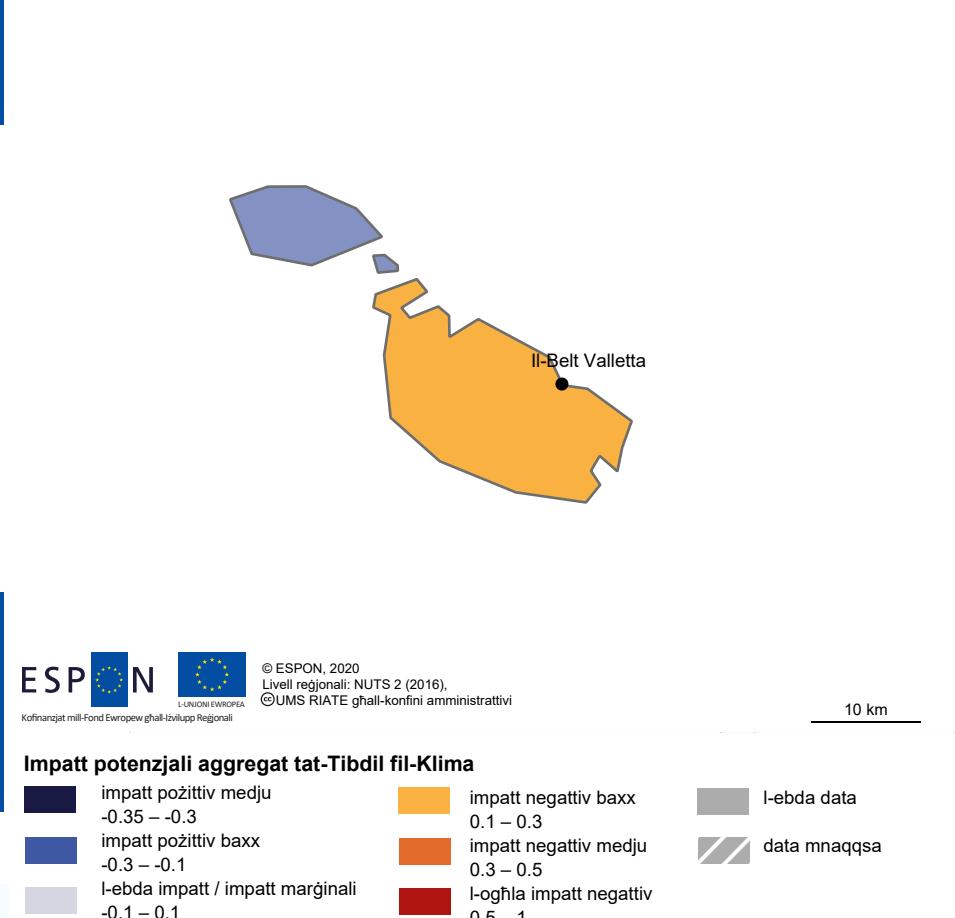

Il-kompetizzjoni għall-ispazju tillimita l-potenzjal għal infrastruttura ħadra fuq l-art

Evoluzzjonijiet fi proporzjonijiet ta' żoni ħodor u blu bejn l-2006 u l-2012 ġew ikkalkolati għal 524 "belt ewlenja" Ewropea abbażi tad-data tal-Atlas Urban. Bħala medja, iż-żoni ħodor u blu jkopru madwar żewġ terzi taž-żona fil-bliet ewlenin Ewropej. Fil-maġġoranza tal-bliet, dan il-proporzjon qed jonqos bi ffit bejn l-2012 u l-2016. It-tnejjix sinifikanti għandu t-tendenza li jinstab fil-pajjiżi tal-Lvant u tan-Nofsinhar tal-Ewropa. Dan huwa prinċipalment riżultat tal-urbanizzazzjoni u/jew tal-izvilupp tat-turiżmu. L-infrastrutturi ħodor ikopru proporzjon baxx taž-żona f'żona li tgħaddi mill-Punent ta' Franzia u Cornwall sad-Danimarka. Huma l-ogħla fit-Tramuntana tal-Iskandinavja u l-Balkani tal-Punent.

Malta tqis in-network ekoloġiku terrestri tagħha bħala s-sinsla tal-potenzjal tal-infrastruttura ħadra. Il-biċċa l-kbira tal-infrastruttura ħadra hija mifruxa mal-partijiet tan-Nofsinhar u tal-Punent tal-għażira ta' Malta u mal-ġżira kollha ta' Ĝħawdex. Maż-żmien, Malta rat žieda fil-popolazzjoni u bħalissa għandha l-ogħla densità ta' popolazzjoni fl-Ewropa, u l-izvilupp konsiderevoli fizi-żoni urbani tal-irħula u l-bliet tagħha ħalla impatt fuq id-disponibbiltà tal-ispazji ħodor. Bħal hafna bliet Ewropej oħra, is-sehem ta' spazju aħdar li fil-kuntest Malti jinkludi dawk iż-żoni li għadhom mhux žviluppati fizi-żona ta' żvilupp iżda li diġiha huma zoni li ġew allokkati għall-izvilupp permezz ta' Pjanijiet rilevanti, naqas bejn l-2006 u l-2012.

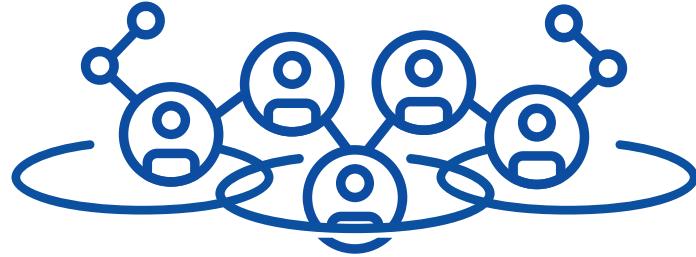
Impatt potenziali aggregat tat-tibdil fil-klima

Impatt baxx iżda vulnerabbiltà għolja għall-effetti tat-tibdil fil-klima

Fatturi importanti għall-impatt ambientali potenzjali tat-tibdil fil-klima huma l-għoljeti għoljin (eż. f'reġjuni muntanjużi), l-esponenti għall-erożjoni tal-ħamrija (eż. fid-deltas tax-xmajar jew tul il-kosti) u żoni protetti kbar, ir-riskji ta' għargħar u nixfa. Ir-reġjuni li huma l-aktar esposti għall-impatt negattiv ġenerali tat-tibdil fil-klima huma primarjament qrib kosta jew xmara ewlenja (eż. Rhone, Po, in-Nofsinhar tal-Ewropa (eż. iż-żoni muntanjużi tat-Tramuntana tal-Portugall, il-Galicia, l-Andalusija u l-Katalonja, ir-reġjuni Rumeni u Bulgari li jħarsu lejn il-Baħar l-Iswed) u fin-naħħat interni lejn it-Tramuntana u l-Lvant tal-Iskandinavja. L-esponenti huwa aktar limitat madwar in-naħha tan-Nofsinhar tal-Baħar Baltiku, fil-Ġermanja tal-Lvant u fil-biċċa l-kbira tal-Polonia.

Abbażi tar-raba' rapport ta' Valutazzjoni tal-IPCC, il-Mediterran, kif ukoll l-istati gżejjer huma l-aktar vulnerabbli għall-effetti tat-tibdil fil-klima u jidentifikaw specifikament il-baċir tal-Mediterran bħala hotspot ta' vulnerabbiltà. Is-seba' Komunikazzjoni nazzjonali ta' Malta tiddeskrivi l-kwistjonijiet relatati mal-klima u l-isforzi ta' adattament biex jittaffew dawk il-kwistjonijiet. It-thassib ewleni huwa relatati mad-disponibbilità tar-riżorsi tal-ilma f'reġjun li digħiha skars mill-ilma. L-impatt ta' dan huwa kkomppli aktar mid-dipendenza lokali tal-enerġija fuq importazzjonijiet barranin ta' fjuwils li huma meħtieġa biex tinżamm il-provvista tal-ilma permezz tad-desalinizzazzjoni. Il-Komunikazzjoni Nazzjonali tispecifika wkoll l-impatt tat-tibdil fil-klima fuq setturi ekonomiċi sensitivi.

Ewropa aktar konnessa

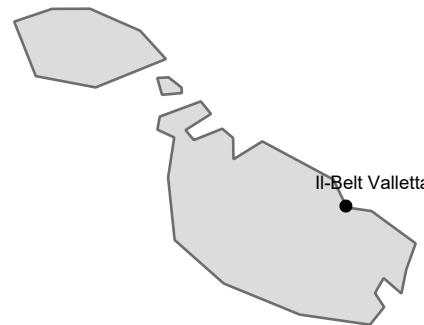
Rotot tat-titjiriet operati skont ir-Regolament dwar I-Obbligu ta' Servizz Pubbliku (2018)

Aċċess għall-broadband (2018)

Status u evoluzzjoni tal-interazzjonijiet tal-gvern elettroniku (2014-2019)

Sehem reġjonali tal-popolazzjoni li tuża servizzi bankarji elettroniċi (2008-2016)

Rotot tat-titjiriet operati skont ir-Regolament dwar l-Obbligu ta' Servizz Pubbliku (2018)

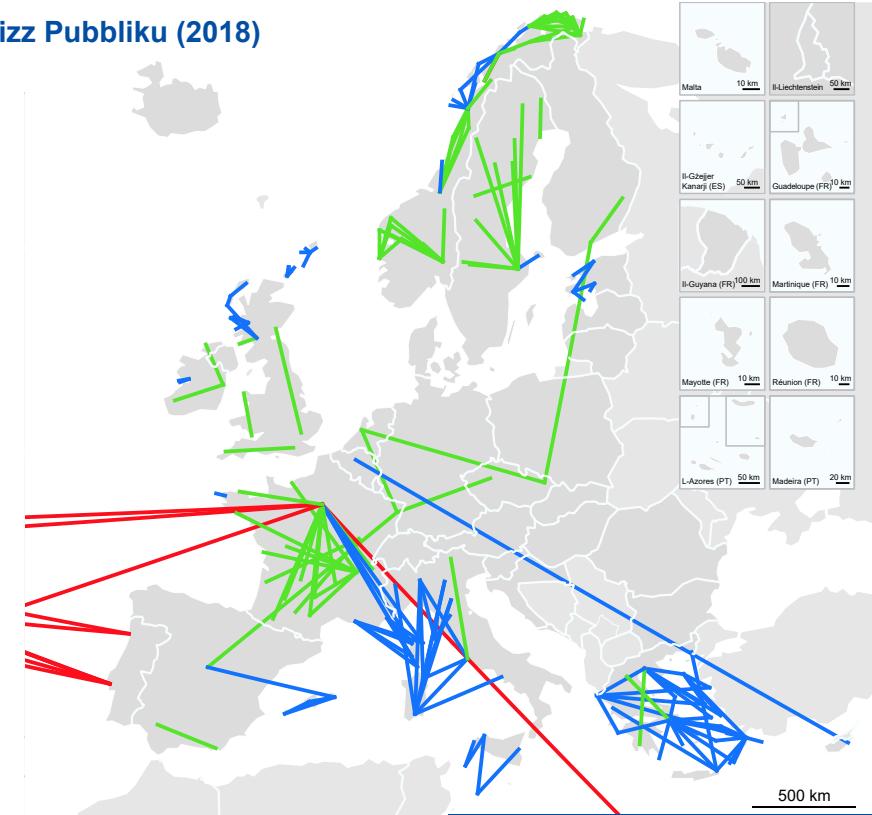

© ESPON, 2020
Livell regionali: n.a.
© UMS RIATE għall-konfini amministrattivi

10 km

Rotot tat-titjiriet tal-OSP skont il-ġeografija

- Gzira
- Kontinentali
- L-aktar 'il barra

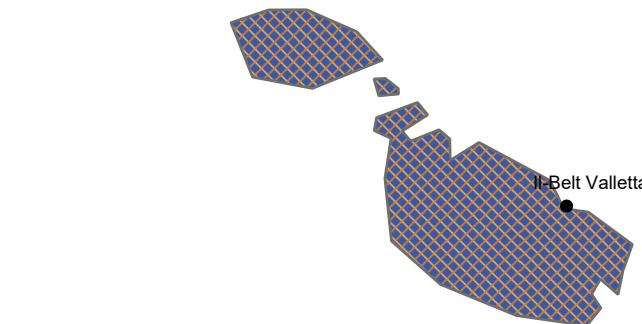
Sors: ESPON BRIDGES, 2019
Origeni tad-data: Il-Kummissjoni Ewropea, 2018, TCP International, 2018

Malta m'għandhiex rotot tat-titjiriet taħt I-OSP

It-trasport bit-titjir skont l-Obbligu ta' Servizz Pubbliku (OSP) jintuża bħala għodda biex jipprovd servizzi ta' interress ġenerali li-ċċittadini, biex jappoġġja l-iż-żvilupp reġjonali u jippromwovi l-aċċessibbiltà għal żoni iżolati fl-UE bħar-reġjuni għejjer. Il-Greċċja għandha numru kbir ta' rotot tat-titjiriet tal-OSP li jgħaqqu l-għejjer tagħha mal-kontinent. Bl-istess mod, l-Italja għandha rotot tat-titjiriet tal-OSP lejn Sardenja u Elba, u Franzia għandha rotot lejn Korsika. Ir-rotot tat-titjiriet tal-OSP jinstabu wkoll fil-kontinent, bħal pereżempju f'partijiet skarsament popolati tal-İż-zevja u n-Norveġja, iżda wkoll f'diversi żoni fi Franzia, fir-Renju Unit u fl-Irlanda. Ir-reġjuni l-aktar imbiegħda huma wkoll konnessi mal-kontinent tal-UE permezz ta' konnessjonijiet tat-titjiriet tal-OSP lejn il-Portugall jew Franzia.

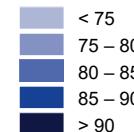
Malta m'għandha l-ebda rott tat-titjira li topera skont regolament tal-OSP.

Aċċess għall-broadband (2018)

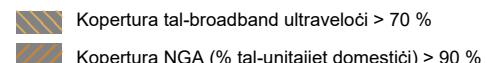
© ESPON, 2020
Livell regionali: NUTS 2 / 1 / 0 (2013)
© UMS RIATE ghall-konfini amministrattivi

Proporzjon ta' unitajiet domestiċi b'aċċess għall-broadband, 2018 (sehem f'% tal-unitajiet domestiċi privati kollha)*

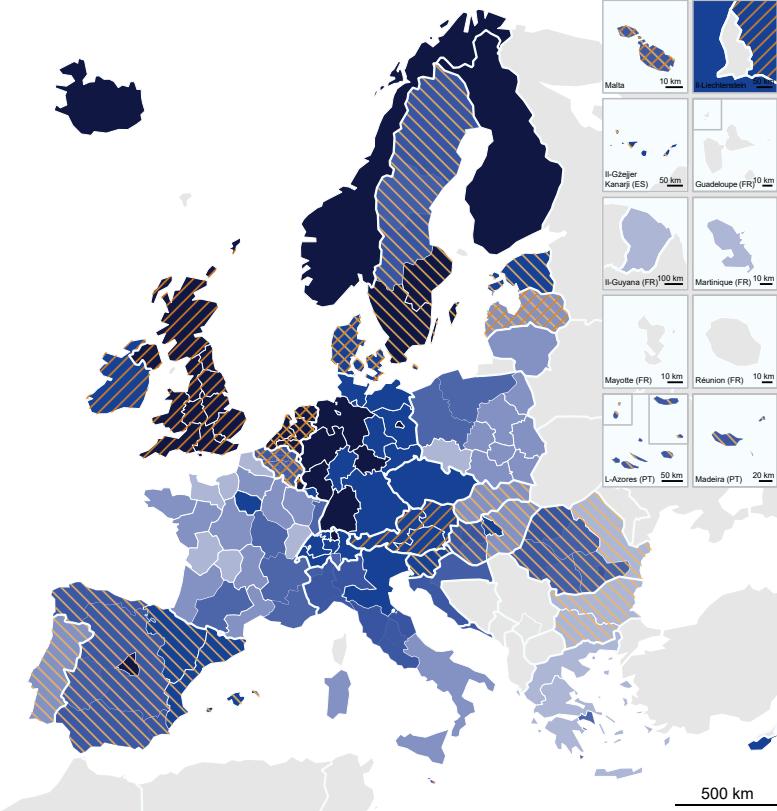
I-ebda data

Pajjiżi b'valuri għoljin fil-kopertura tal-broadband ultraveloċi jew NGA, nofs I-2018

10 km

500 km

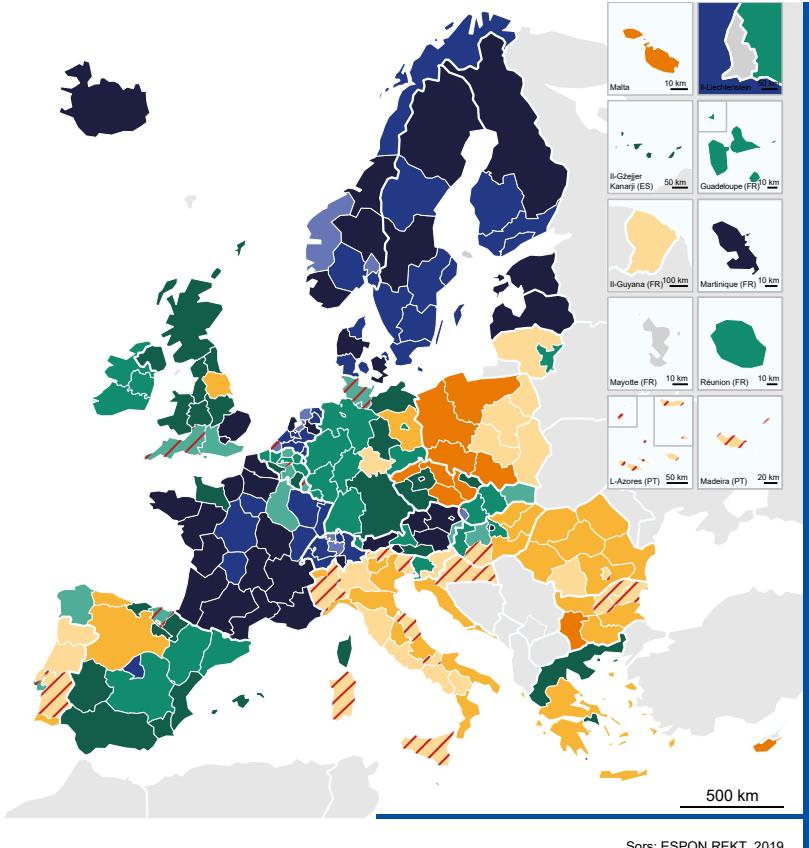
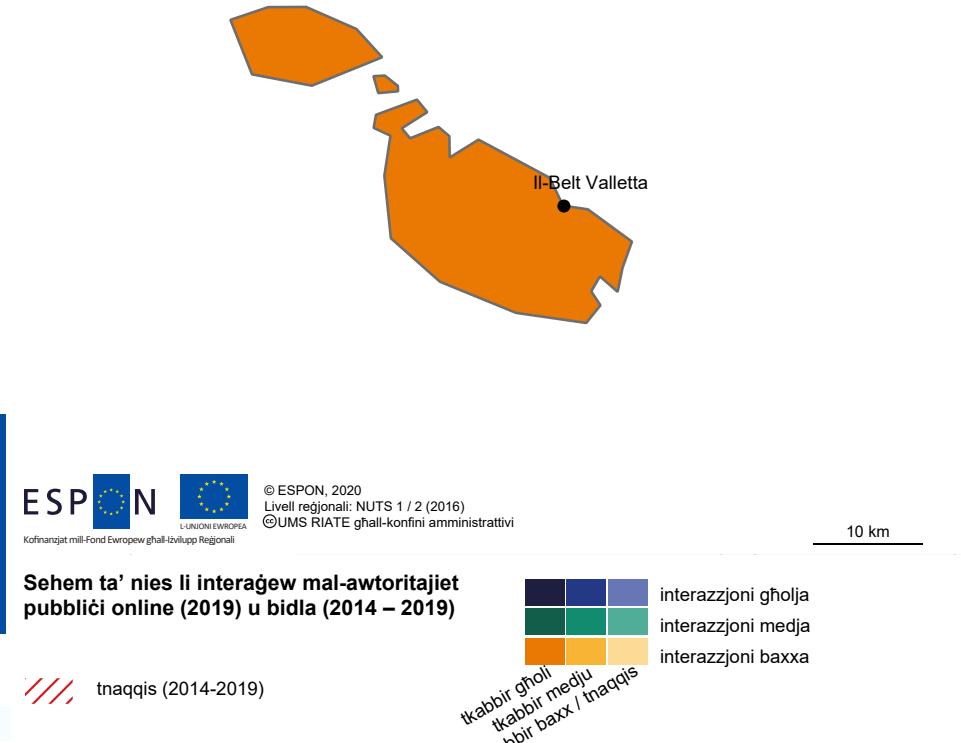
Origini tad-data: Eurostat, Indici DESI 2019
Definizzjoni: Il-broadband ultraveloċi joffri velocietà tat-triżżej ta' mill-inqas 100 Mbps. NGA = aċċess tal-ġenerazzjoni li imiss id-disponibilità tal-broadband imkejla mill-perċentwali ta' unitajiet domestiċi li jistgħu jiġi konnessi u għalhekk tirreferi għall-kopertura.

Aċċess eċċelenti għall-broadband u l-ġenerazzjoni li jmiss

L-istati Nordiċi, ir-Renju Unit u l-Ğermanja tal-Punent jirregistraw l-ogħla valuri f'termini ta' unitajiet domestiċi b'aċċess bażiku għall-broadband. Il-biċċa l-kbira tar-reġjuni għandhom aktar minn 75 % tal-unitajiet domestiċi b'aċċess għall-broadband ta' mill-inqas 30 Mbps, u għalhekk tilfu l-mira tal-UE 2020 għal kopertura ta' 100 %. Ir-reġjuni fil-qalba tal-Ēwropa huma qrib li jiżguraw aċċess 100 % għall-broadband ta' 30 Mbps, filwaqt li dawk fin-Nofsinhar tal-Ēwropa jistgħu jkopro bejn 75 % u 85 % tal-unitajiet domestiċi, jew saħansitra inqas. Għalkemm il-pajjiżi tal-Lvant tal-Ēwropa għadhom lura f'termini ta' aċċess għall-broadband, b'valuri taht il-75 %, huma juru prestazzjoni għolja tal-Internet, għandhom kopertura tajba tal-broadband tal-aċċess tal-ġenerazzjoni li jmiss u, fxi każijiet, punteġġi għoljin fir-rigward tal-aċċess għall-broadband ultraveloċi.

L-aċċess għal broadband ta' kwalità għolja jgħin sabiex jitnaqqsu l-impatti ekonomiċi u soċjali tad-distanza fiżika fuq il-gżejjer. Fil-kuntest Malta ta' insularità doppja, dan jipprovd opportunitajiet biex tiżidied l-aċċessibbità għas-servizzi billi joffrihom online. Barra minn hekk, firxa dejjem aktar wiesgħha ta' attivitajiet ekonomiċi titlob aċċess għal broadband ta' kwalità għolja. Dawn il-fatturi setgħu kkontribwew għall-kopertura tajba ta' Malta tal-aċċess għall-broadband. 80-85 % tal-unitajiet domestiċi għandhom aċċess għall-broadband. B'hekk, Malta għandha aċċess għall-broadband li huwa aħjar minn dak ta' ħafna reġjuni għejjer Ewropej oħra inkluži l-Ġeżejjer Baleariċi, il-Ġeżejjer Kanarij, Madeira u Ċipru. Malta hija wkoll waħda minn tmien pajjiżi Ewropej li għandhom kopertura eċċelenti ta' aċċess tal-ġenerazzjoni li jmiss.

Status u evoluzzjoni tal-interazzjonijiet tal-gvern elettroniku (2014-2019)

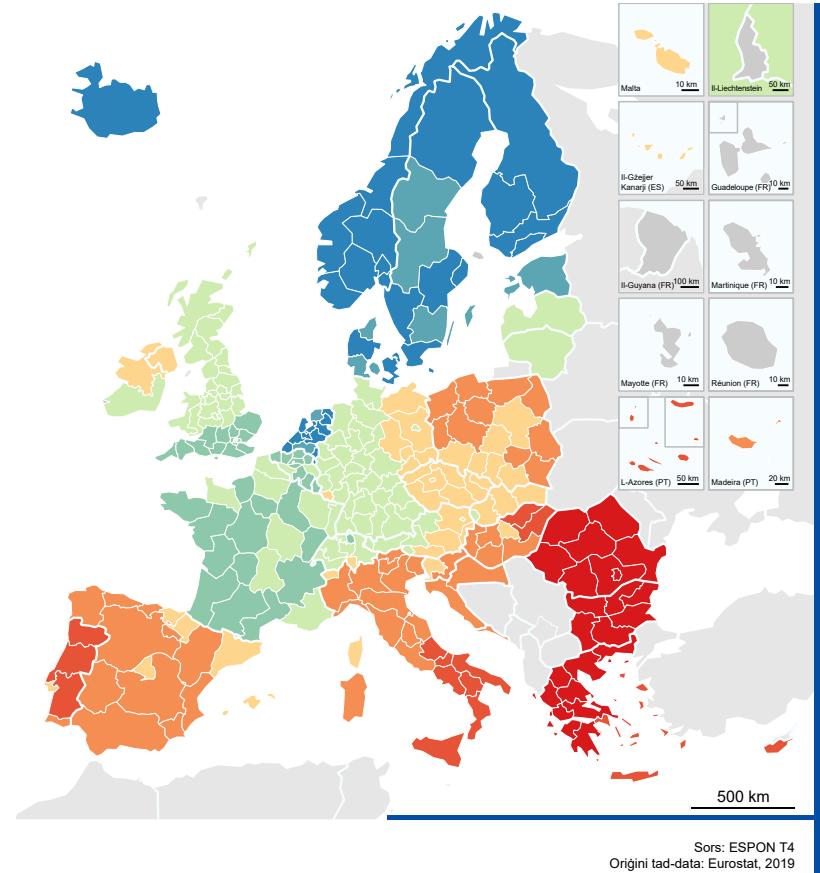
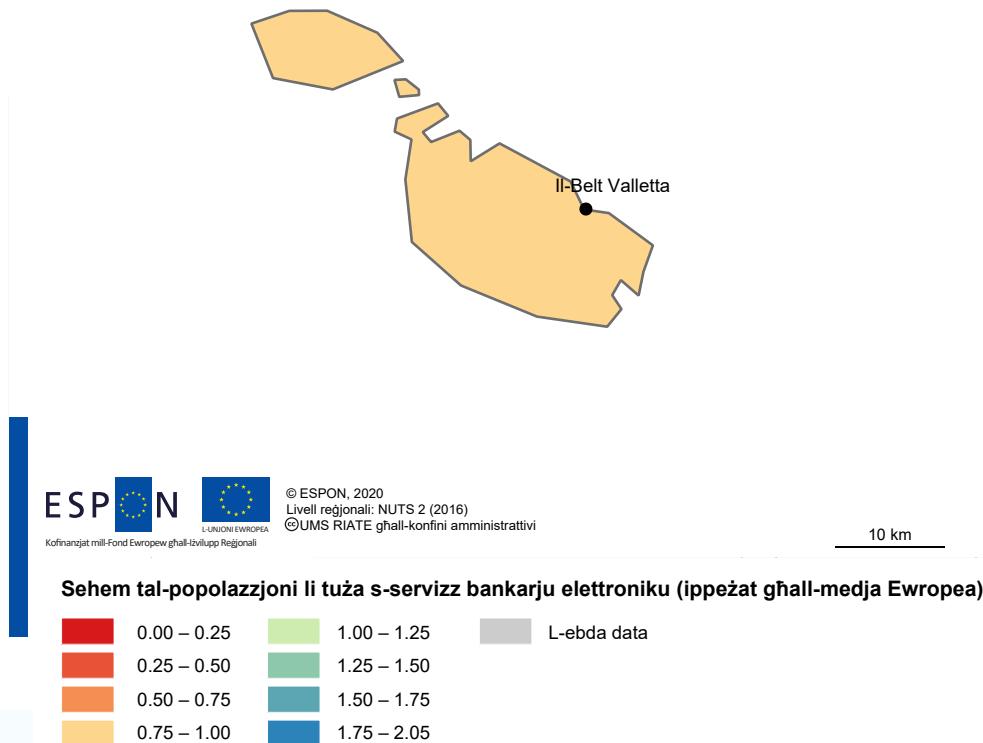

Tkabbir għoli ta' interazzjonijiet tal-gvern elettroniku f'dawn l-aħħar snin

Id-digidazzjoni tal-amministrazzjoni pubblika u s-servizzi pubblici tippermetti interazzjonijiet aktar affidabbi u reciprocità maċ-ċittadini. Wieħed jista' josserva disparitajiet sostanziali fl-użu tal-ġihod tal-gvern elettroniku skont il-livell tal-offerta regionali (numru ta' servizzi b'interfaċċi digitali) u tad-domanda reġionali (kapacitajiet edukattivi u soċjali biex wieħed jagħmel użu minn dawn l-ġihod). Il-pajjiżi tal-Ewropa tal-Punent juru livell oħħla ta' interazzjoni tal-gvern elettroniku, b'valuri massimi jidheru fil-pajjiżi Nordiċi, fi Franza, fl-İż-żivizzera u fl-Awstrija. Il-pajjiżi tal-Ewropa Centrali u tal-Lvant għandhom livelli aktar baxxi ta' interazzjonijiet, iżda xi reġjuni qed il-ħażu, pereżempju fir-Rumanija, fil-Polonja u fil-Greċċa.

Il-livell ta' interazzjonijiet online bejn iċ-ċittadini u l-awtoritajiet pubblici huwa aktar baxx f'Malta meta mqabbel ma' ħafna reġjuni Ewropej oħra u huwa komparabbi mal-livell ta' interazzjoni fil-biċċa l-kbira tal-pajjiżi tal-Ewropa tal-Lvant, f'Čipru, fil-Greċċa, fl-Italja u fil-Portugall. Madankollu, mill-2017, l-awtoritajiet pubblici Maltin bdew joħoffu firxa wiesgħha ta' servizzi mobbli, relatati ma' diversi setturi (permezz tal-mServices). Dan l-aħħar espandiet ukoll is-servizzi digitali tagħha għan-negożi u c-ċittadini li jeħtieg xi forma ta' assistenza (permezz ta' servizz.gov). L-awtoritajiet pubblici Maltin għalhekk jiaprovdū ħafna possibiltajiet online għall-interazzjoni tal-gvern elettroniku. Din id-domanda relativament kbira tista' tispjega t-tkabbir għoli tal-interazzjonijiet tal-gvern elettroniku f'Malta bejn l-2014 u l-2019.

Popolazzjoni li tuża servizzi bankarji elettronici (2008-2016)

Is-sehem tal-popolazzjoni li tuża servizzi bankarji elettronici huwa ogħla f'Malta meta mqabbel ma' gżejjer oħra tal-Mediterran

Is-sehem rejjonali tal-popolazzjoni li tuża s-servizzi bankarji elettronici huwa mod wieħed ta' kif wieħed jara kemm it-teknoloġiji tal-industrija 4.0 gew adottati mis-soċjetà. Il-mappa turi qasma bejn it-Tramuntana u n-Nofsinhar u qasma bejn il-Lvant u l-Punent fl-Ewropa fejn jidħlu nies li jużaw is-servizzi bankarji elettronici. Ir-reġjuni kollha fin-Norveġja, fl-İż-zevja, fil-Finlandja u fl-Estonja, kif ukoll ir-reġjuni fid-Danimarka u fin-Netherlands, juru sehem tal-popolazzjoni li tuża servizzi bankarji elettronici li huwa ferm ogħla mill-medja ESPON. Bi-istess mod, il-biċċa l-kbira ta' Franzia u r-Renju Unit għandhom ukoll sehem ogħla mill-medja ESPON. Is-sitwazzjoni hija differenti fil-Lvant tal-Ewropa, fejn ir-Rumanija u l-Bulgarija għandhom fost l-inqas ishma tal-popolazzjoni

li tuża s-servizzi bankarji elettronici meta mqabbla mal-medja ESPON. L-ishma wkoll baxxi fin-Nofsinhar tal-UE.

Malta għandha sehem moderat tal-popolazzjoni li tuża s-servizzi bankarji elettronici. Ir-rata ta' bejn 0.75 %-1 % fl-2008-2016 hija kemxejn taħt il-medja tal-UE. Is-sehem ta' Malta huwa ogħla minn ħafna gżejjer oħra fil-Mediterran. Malta għandha sehem ogħla minn Ċipru, mill-gżejjer Griegi, u mis-Sardenja. Għandha rata komparabbli ma' Korsika u l-Gżejjer Baleariċi.

Ewropa aktar soċjali

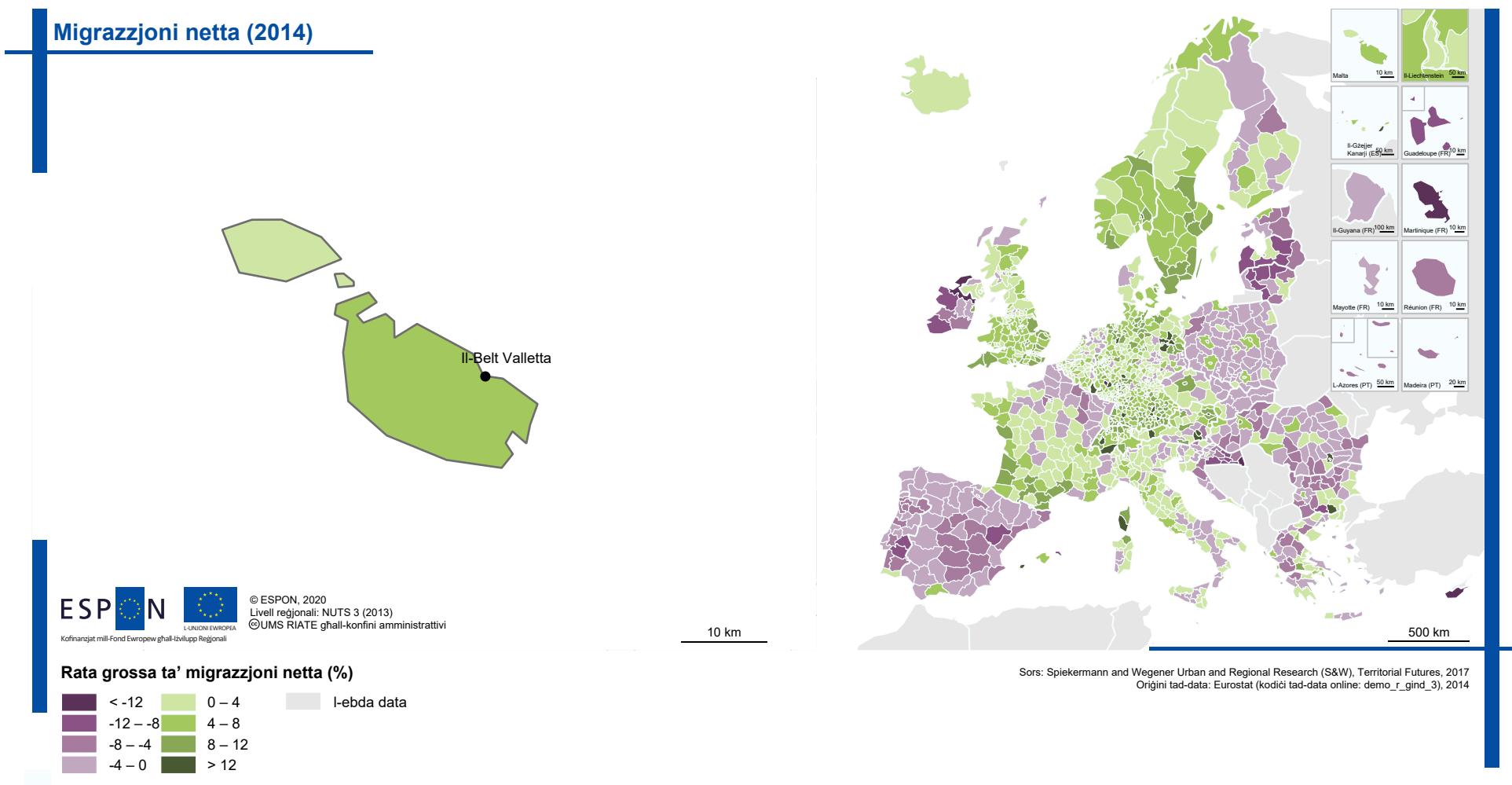
Migrazzjoni netta (2014)

Ksib ta' Edukazzjoni terzjarja (2014)

Riskju ta' faqar (2015)

Qgħad fost iż-żgħażaq ġħal kull 100 qgħad (2016)

Persuni barra mill-Edukazzjoni, Impjieg jew Taħriġ (2016)

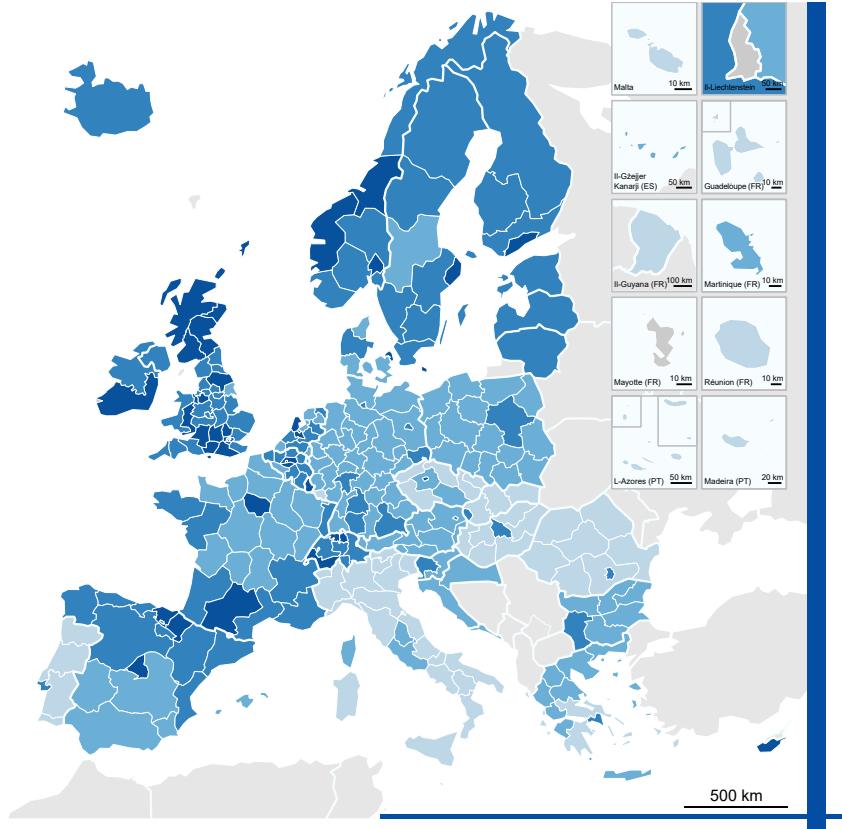
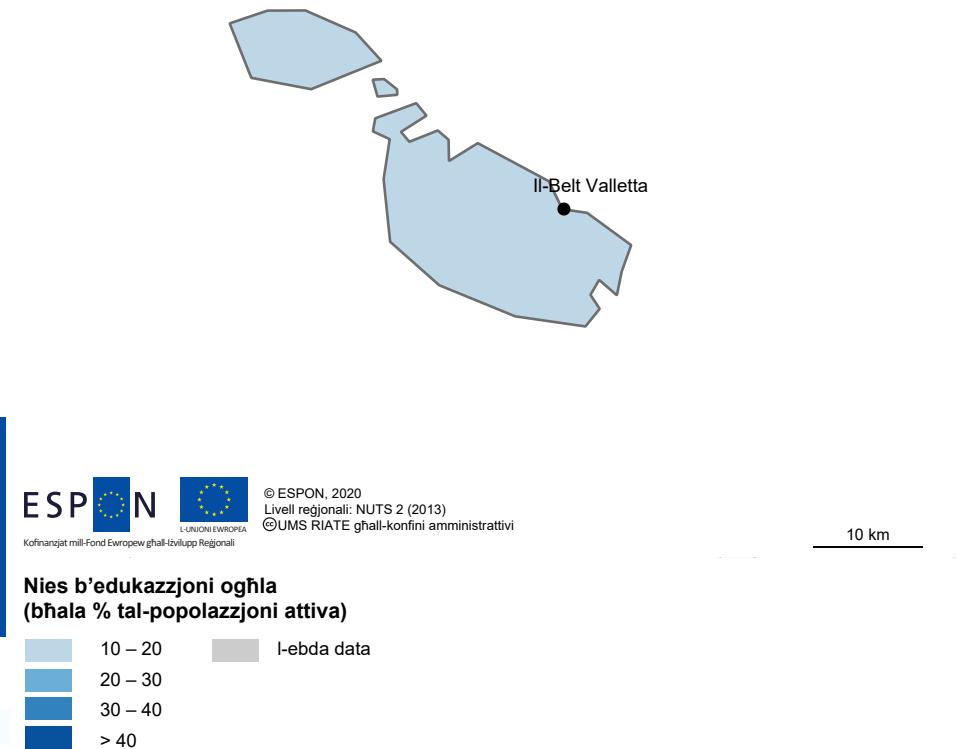

It-tkabbir ekonomiku ta' Malta jattira l-migrantji lejn il-pajjiż

Il-migrazzjoni għandha rwol importanti fid-dinamika tal-popolazzjoni tal-bliet u r-reġjuni fl-Ewropa. Fil-livell Ewropew, qasma bejn il-Lvant u l-Punent u l-qalba tal-periferija hija vižibbli madwar l-Istati Membri. Bilanċ pozittiv tal-migrazzjoni jidher fil-Majjistral tal-Ewropa, l-Iż-zevja u n-Norveġja, fin-Nofsinhar tal-Finlandja, fil-biċċa l-kbira tal-Germanja u fit-Tramuntana tal-Italja, kif ukoll fil-biċċa l-kbira tar-Renju Unit u fin-Nofsinhar ta' Franzia. Dan huwa l-aktar vižibbli madwar iż-żoni urbani f'dawn it-territorji. Bilanċi ta' migrazzjoni negattivi huma osservati madwar il-Mediterran, eż. fil-Portugall, fi Spanja, fin-Nofsinhar tal-Italja, fil-Greċċa u f'Čipru. Dawn jinstabu fil-partijiet tal-Lvant tal-Ewropa, fl-Irlanda u fit-Tramuntana ta' Franzia. Dawn il-bilanċi negattivi huma partikolarmen b'saħħithom f'reġjuni li huma rurali fil-maġgoranza tagħhom.

Ħafna gżejjer Meditarranji josservaw migrazzjonijiet netti negattivi: Čipru, ħafna mill-gżejjer Griegi, il-biċċa l-kbira tal-partijiet ta' Sqallija u s-Sardenja. Madankollu, Malta hija eċċeżżjoni. L-istat gżira qed jesperjenza migrazzjoni netta pozittiva. Fi ħdan l-arċipelagu, Għawdex għandha madwar rata ta' migrazzjoni netta ta' 3.6 %, filwaqt li Malta għandha rata ta' migrazzjoni netta ta' 7.4 %. It-tkabbir ekonomiku robust u stabbi tagħha jista' jkun raġuni għal dan.

Ksib ta' Edukazzjoni terzjarja (2014)

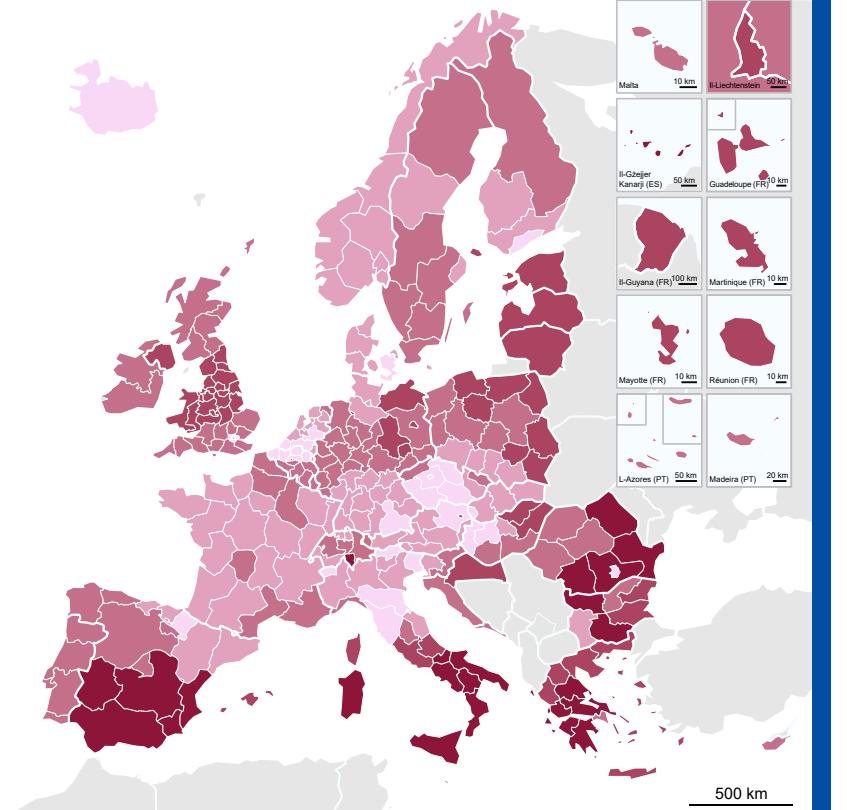
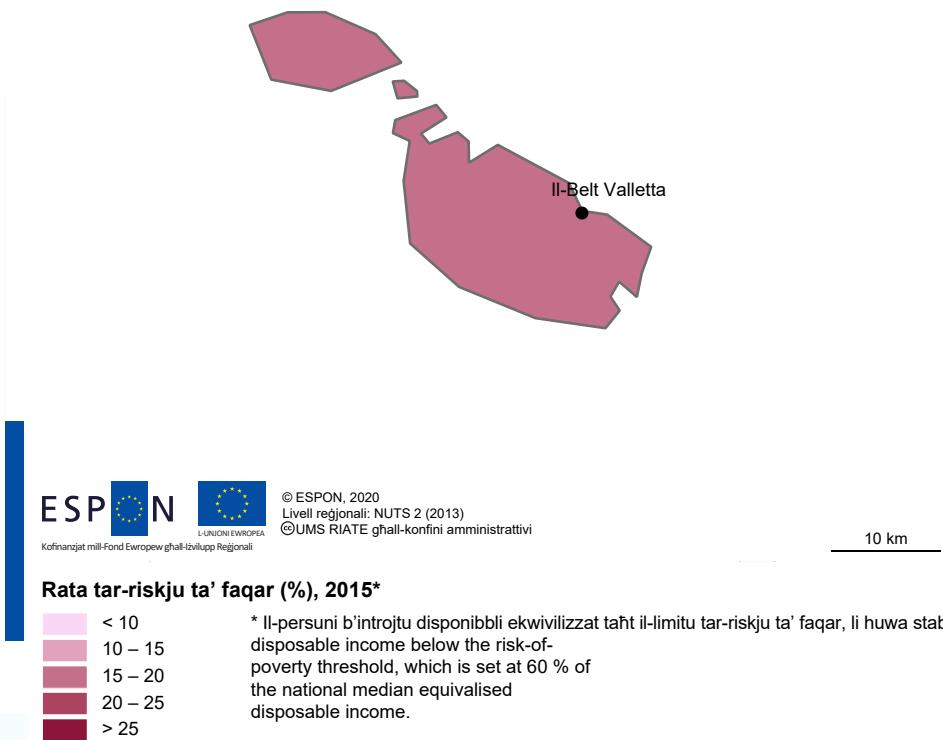

Sehem dejjem akbar ta' gradwati fl-edukazzjoni terzjarja fil-forza tax-xogħol f'Malta

Proporzionijiet għoljin tal-forza tax-xogħol b'livelli ta' ksib ta' edukazzjoni għoljin jistgħu jinstabu b'mod predominant fir-reġjuni tal-Ewropa tat-Tramuntana u tal-Punent fejn huma kkoncentrati attivitajiet ekonomiċi intensivi fl-għarfiex. Bejn il-2004 u il-2014, il-proporzjon tal-popolazzjoni totali b'edukazzjoni terzjarja żidet fir-reġjuni Ewropej kollha, b'rati ta' tkabbir ogħla fir-reġjuni tal-Ewropa tat-Tramuntana u tal-Punent u rati aktar baxxi fin-Nofsinhar. Ir-rati ta' tkabbir fl-impiegji f'okkupazzjonijiet relatati mar-riċerka u mhux manwali, iż-żidiet fl-infiq tar-R&Z u l-ghadd ta' persunal li jaħdem fis-setturi tar-R&Z juru xejriet ta' distribuzzjoni simili.

Is-sehem ta' persuni bejn il-25 u l-64 sena li għandhom grad ta' edukazzjoni terzjarja f'Malta huwa ta' 37.8 %. Malta qabżet il-mira ewlenija nazzjonali u ta' Ewropa 2020 għall-ksib ta' edukazzjoni terzjarja għal dawk bejn it-30 u l-34 sena, u rregżistrat żieda kostanti kemm għall-irġiel kif ukoll għan-nisa, li telgħet minn 31.1 % fl-2008 għal 41.6 % fl-2019. Barra minn hekk, Malta rregżistrat l-ogħla rata ta' impiegji ta' gradwati reċenti (b'et ta' 20-34) mhux f'impiegji jew taħrif għall-2019 għal-livelli kollha tal-edukazzjoni (93.1 % meta mqabbla mal-medja tal-UE ta' 80.9 %), filwaqt li r-rata ta' impiegji ta' gradwati reċenti għall-edukazzjoni terzjarja kienet ta' 95 %, u għalhekk ogħla mill-medja tal-UE (85 %).

Rata tar-riskju ta' faqar (2015)

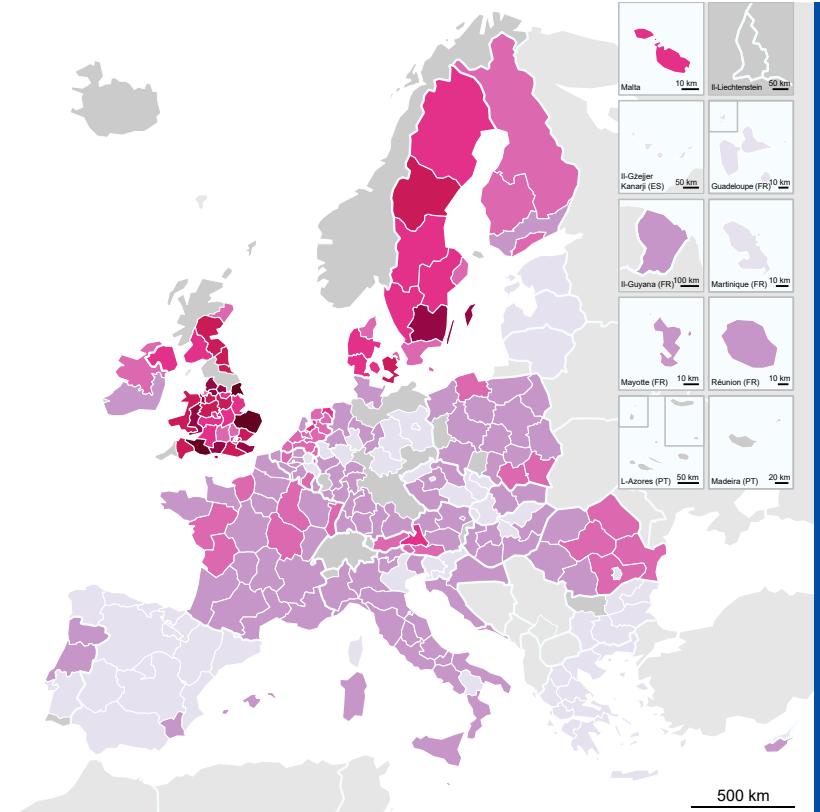
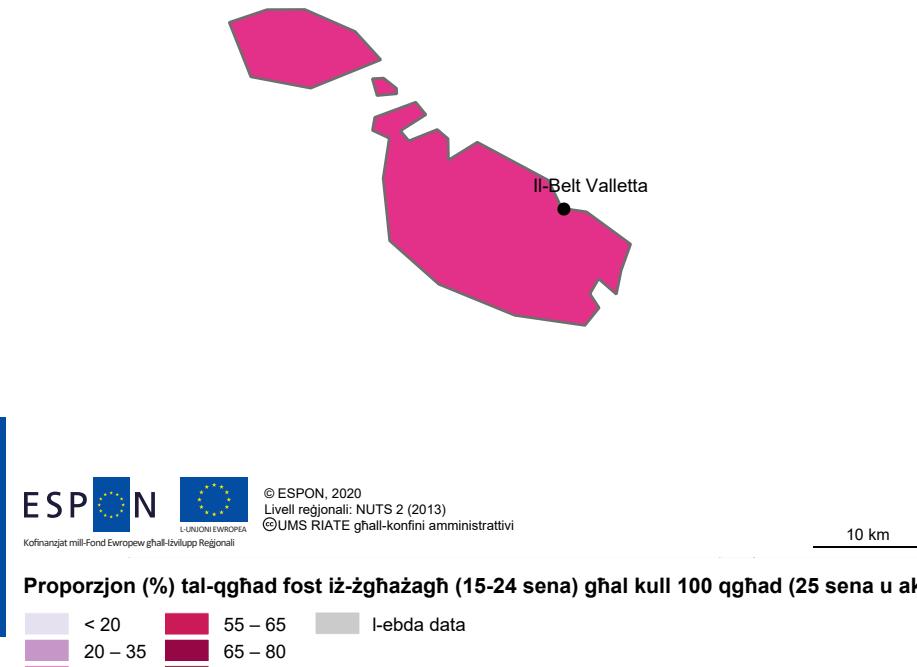

Rata għolja ta' riskju ta' faqar f'Malta

Ir-rata ta' riskju ta' faqar tirreferi għas-sehem tal-popolazzjoni b'introjtu disponibbli ekwivalizzat wara trasferimenti soċjali taht is-60 % tal-introjtu disponibbli ekwivalizzat medjan nazzjonali wara t-trasferimenti soċjali. Għalhekk l-indikatur ma jkejjilx il-faqar direttament, iżda pjuttost l-introjtu meta mqabbel ma' oħrajin fil-pajjiż. L-ogħla rati ta' riskju ta' faqar jistgħfu jinsabu fin-Nofsinhar u fil-Lvant tal-Ewropa. Hemm ukoll differenzi reżjonali kbar f'pajjiżi bħal Spanja u l-Italja, b'rati ta' riskju ta' faqar sostanzjalment ogħla li jinsabu fir-reġjuni tan-Nofsinhar. Ir-reġjuni kollha fil-pajjiżi Nordiċi għandhom rati ta' riskju ta' faqar taħt il-media tal-UE.

Ir-rata ta' popolazzjoni f'riskju ta' faqar hija relativament għolja f'Malta. Din kienet tvarja bejn 15 %-20 % fl-2015 kemm għall-gżira ta' Malta kif ukoll għall-gżira ta' Għawdex. B'mod ġenerali, il-15 %-20 % tal-popolazzjoni f'Malta għandhom introjt disponibbli inqas mis-60 % tal-introjt disponibbli medjan nazzjonali wara t-trasferimenti soċċiali. Meta Malta tiġi mqabbla ma' gżejjjer oħra fil-Mediterran, tiġi osservata sitwazzjoni simili. Il-Gżejjjer Baleariċi, Sqallija u Sardenja, u Kreta għandhom rati saħansitra oħla, filwaqt li Ċipru tinsab f'pożizzjoni kemxejn aħjar.

Qgħad fost iż-żgħażaq għal kull 100 qgħad (2016)

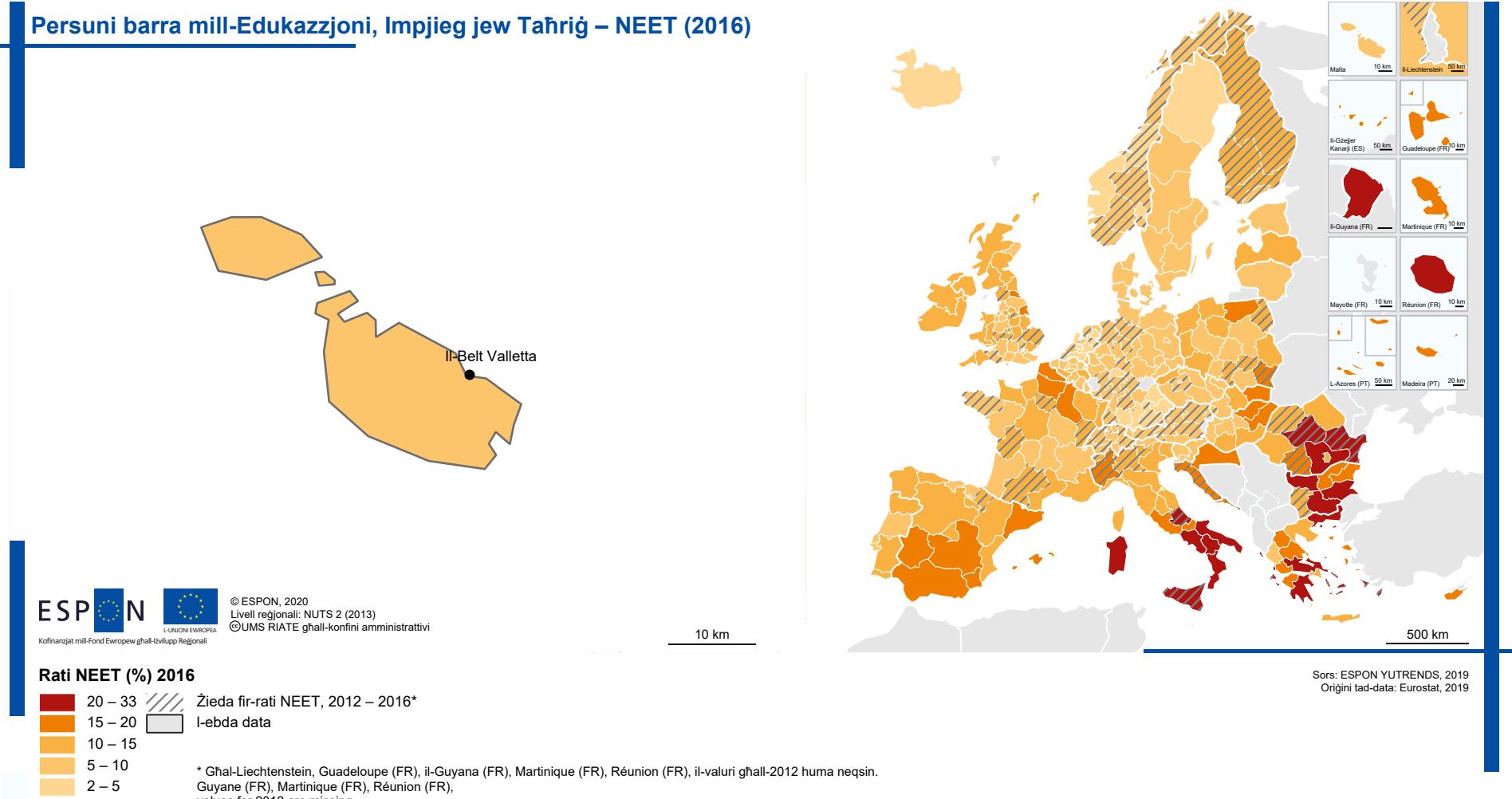

Il-qgħad fost iż-żgħażaq f'Malta huwa taħt il-medja tal-UE

Il-proporzjon taż-żgħażaq qiegħda (persuni ta' bejn il-15 u l-24 sena) man-numru totali ta' persuni qiegħda ta' 25 sena jew aktar jesprimi l-importanza relativa tal-qgħad fost iż-żgħażaq. Ir-rati jvarjaw konsiderevolment madwar l-Ewropa. L-ogħla ishma huma osservati fir-Renju Unit, partikolarmen fin-Nofsinhar, fl-Iż-żvejja, fid-Danimarka u fil-Finlandja. Rati għoljin huma osservati wkoll fil-Majjistral tal-Ewropa. L-inqas rati jinstabu fin-Nofsinhar tal-Ewropa, f'pajjiżi bħall-Portugall, Spanja u l-Greċċa. Partijiet mill-Ġermanja u l-Ewropa tal-Lvant u dik Ċentrali wkoll jesperjenzaw rati baxxi. Il-qgħad għoli fost iż-żgħażaq isehħi f'numru kbir ta' reġjuni Ewropej. Bħala riżultat, f'pajjiżi b'qgħad generali għoli ħafna (eż. il-Greċċa), il-proporzjon preżenti huwa relativament aktar baxx.

Fl-2019, Malta kellha 3.4 % tal-qgħad totali, li huwa ferm taħt il-medja tal-UE. Meta wieħed jirrifletti fuq dawn ir-rati ta' qgħad generalment baxxi ħafna fil-pajjiż, il-proporzjon ta' żgħażaq qiegħda man-numru totali ta' qgħad ta' persuni li għandhom aktar minn 25 sena kien ta' 5.5 % fl-2016. Meta wieħed iqis li fl-2019, 7.5 % tal-popolazzjoni li għandha bejn il-15 u l-24 sena ma kinitx f'impieg, la fl-edukazzjoni u lanqas kienet qed issegwi xi taħriġ, l-istrateġija attwali hija li theggħej jaġi iż-żgħażaq iż-żgħażaq ikomplu fl-edukazzjoni u jiksbu l-kwalifikati u l-hiljet meħtieġa biex isibu impieg sostenibbi.

Persuni barra mill-Edukazzjoni, Impieg jew Taħriġ – NEET (2016)

Tnaqqis fl-ishma tan-NEETS f'Malta

Ishma għolja ta' NEETs juru nuqqas ta' qbil bejn is-swieq tal-edukazzjoni u tax-xogħol jew nuqqas ta' opportunitajiet ta' xogħol b'mod ġenerali. Is-sehem tan-NEETs huwa partikolarmen għoli fir-reġjuni fir-Rumanija, fil-Bulgarija, fil-Greċja u fin-Nofsinhar tal-Italja. Jistgħu jiġu osservati wkoll ishma għoljin ta' NEETs fit-Tramuntana ta' Franzia, fin-Nofsinhar ta' Spanja u fil-Kroazja. Fi ftit biss minn dawn ir-reġjuni, in-numru ta' NEETs żdied bejn l-2012 u l-2016, notevolment fir-reġjuni Rumeni u f'dawk Taljani. L-għadd ta' NEETs żdied pjuttost f'reġjuni b'inqas NEETs, notevolment fil-pajjiżi tal-Ewropa tat-Tramuntana u tal-Punent, bħall-Awstrija, il-Finlandja, in-Norveġja, il-İż-żivizzera, il-Germanja, l-Ingilterra, u n-Netherlands.

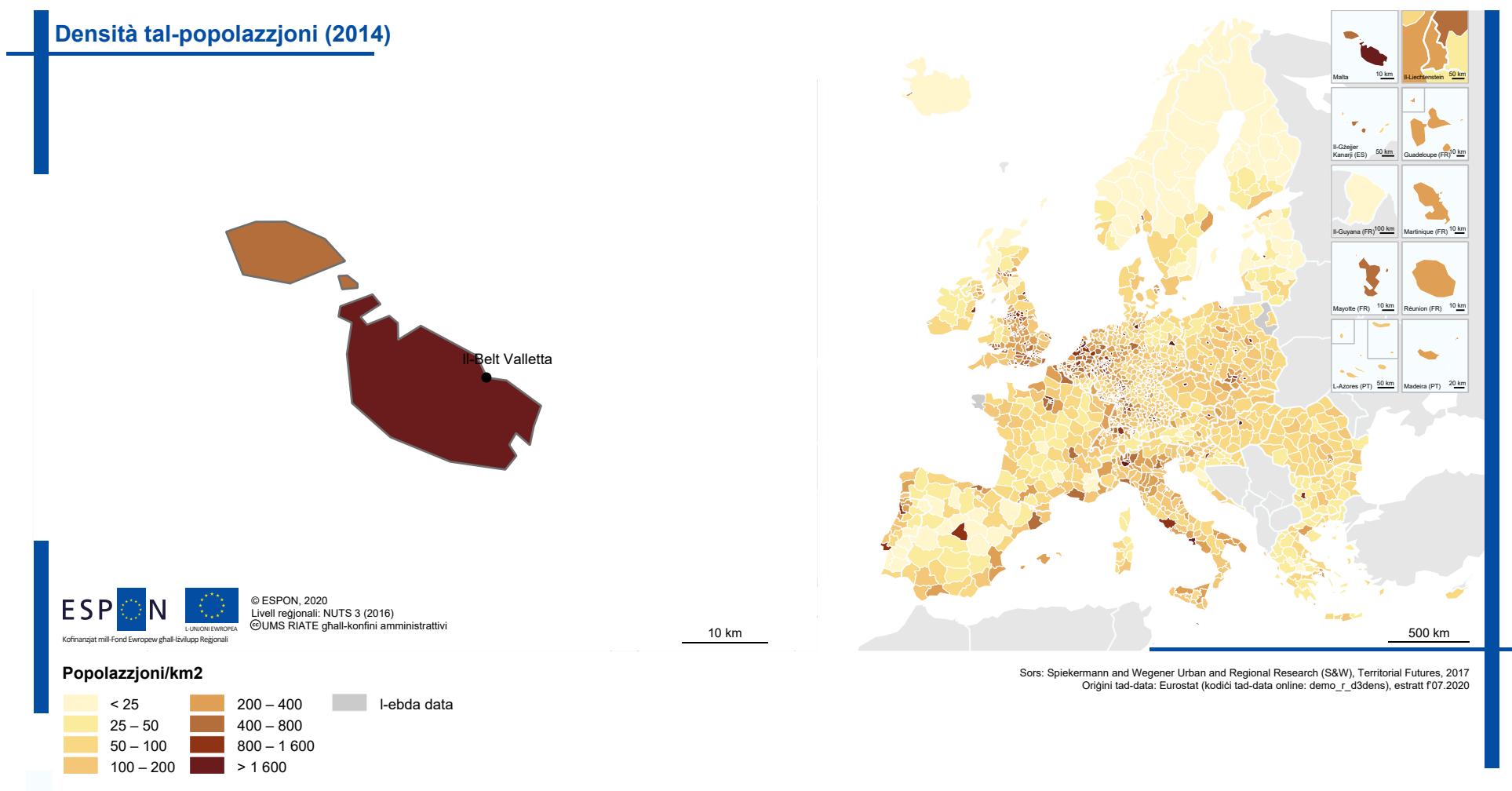
Fl-2019, 7.5 % tal-popolazzjoni ta' bejn il-15 u l-24 sena f'Malta kienet barra mill-edukazzjoni, l-impieg jew it-taħriġ (NEET). Dan is-sehem ilu jonqos mill-2012. B'hekk, l-ishma ta' NEETs f'Malta huma komparabbi ma' dawk li jinsabu f'ħafna reġjuni Ewropej tat-Tramuntana u tal-Punent kif ukoll fil-biċċa l-kbira tar-reġjuni urbani u kapitali fl-Ewropa. Ir-rata ta' tnaqqis f'Malta bejn l-2012 u l-2016 kienet simili għal dik osservata f'xi reġjuni Ģermani u Żvediżi, kif ukoll f'reġjuni ta' b'liet kapitali fin-Nofsinhar u fil-Lvant tal-Ewropa.

Ewropa eqreb tac-ċittadini

Densità tal-popolazzjoni (2014)

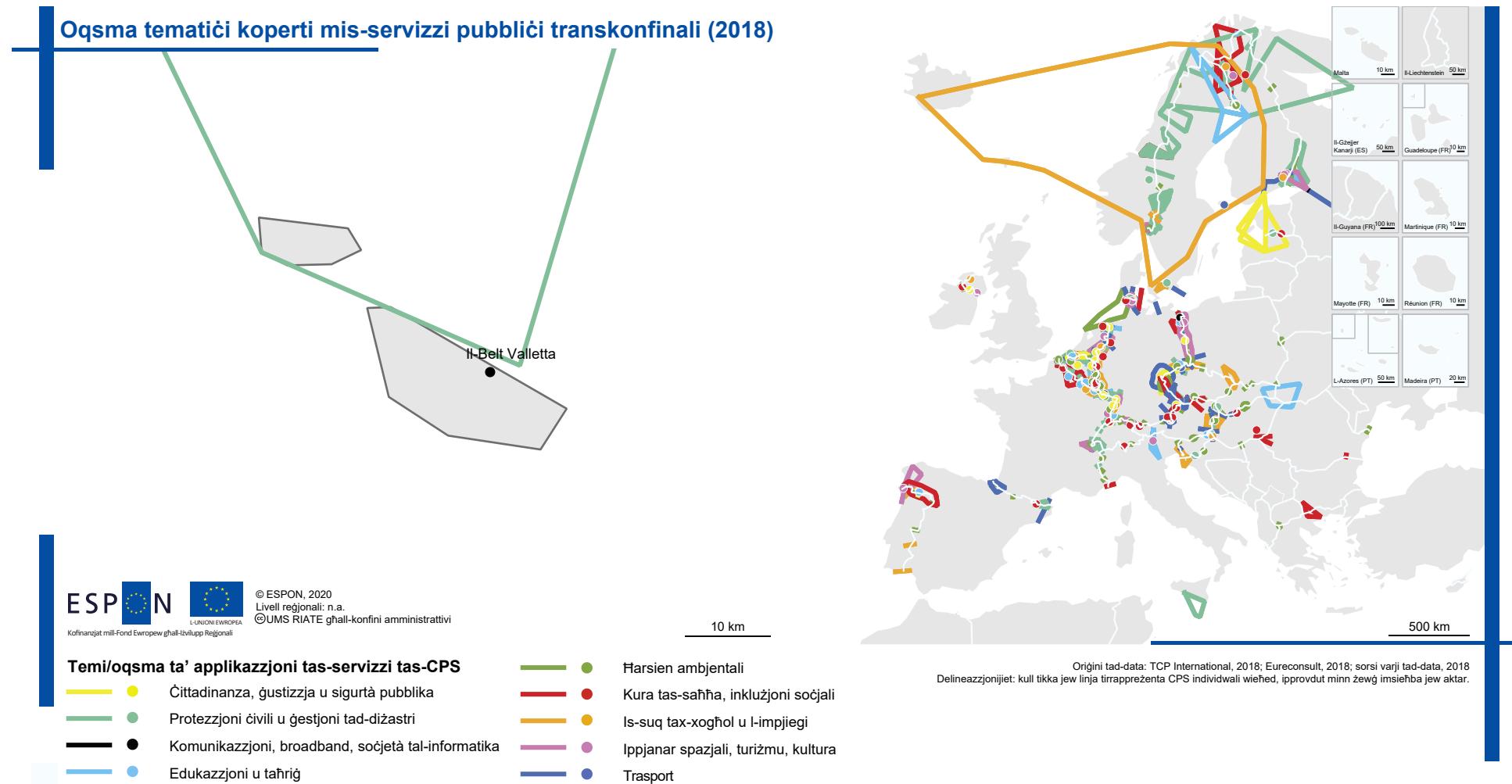
Oqsma tematici koperti mis-servizzi pubblici transkonfinali (2018)

Għawdex u Kemmuna huma inqas popolati minn Malta

Id-densità tal-popolazzjoni tvarja konsiderevolment madwar l-UE. Il-quċċati tad-densità tal-popolazzjoni jistgħu jinstabu madwar il-bliet kapitali u r-reġjuni metropolitani ewlenin. Hemm ukoll densitajiet ta' popolazzjoni għolja kontinwi usa' f'partijiet tal-Majjistral tal-Ewropa, eż, fin-Netherlands, fil-Belġju, fir-Renju Unit u fil-Ġermanja tal-Punent. Id-densitajiet tal-popolazzjoni għandhom it-tendenza li jonqsu fil-marġni tat-Tramuntana, tan-Nofsinhar u, sa ġertu punt, tal-Punent tal-Ewropa. Il-valuri huma komparabbilment oħħla fil-marġni tal-Lvant tal-Ewropa. Il-gżejjer fil-Mediterran għandhom densitajiet intermedji tal-popolazzjoni, meta mqabbla mal-gżejjer fit-Tramuntana tal-Ewropa li huma kkaratterizzati minn densitajiet baxxi tal-popolazzjoni.

Malta għandha l-ogħla densità tal-popolazzjoni fost il-pajjiżi Ewropej. Il-ġżira ta' Malta għandha densità tal-popolazzjoni ta' aktar minn 1 600 abitant kull km², filwaqt li l-ġżira Għawdxija hija inqas popolata b'madwar 458 abitant kull km². Malta hija l-aktar għażira popolata fil-Mediterran. Id-densità tal-popolazzjoni tagħha hija komparabbli ma' dawk ta' ħafna bliet kapitali u żoni urbani fl-UE, eż, bħal bliet li jinsabu fil-Majjistral tal-Ewropa, fit-Tramuntana tal-Italja, fil-Ġermanja u fil-Polonia.

Possibbiltajiet għal servizzi pubblici transkonfinali għall-gżejjer

Is-Servizzi Pubblici Transkonfinali (CPS) jippermettu li jiġu indirizzati problemi konġunti jew potenżjali ta' žvilupp tar-reġjuni tal-fruntiera u li jingħelbu l-ostakli tal-fruntiera fil-formiment ta' servizzi pubblici. Is-CPS jinsabu madwar l-Ewropa kollha, iżda huma mifruxa b'mod pjuttost żbilanċjat b'aktar CPS ipprovduti fil-fruntieri tal-Istati Membri tal-UE15 "qodma" u bejn il-pajjiżi Nordici. Il-biċċa l-kbir tas-CPS jittrattaw wieħed mit-tliet oqsma ta' politika li ġejjin: (1) protezzjoni ambjentali, (2) protezzjoni civili u ġestjoni tad-diżästri u (3) trasport. Soluzzjonijiet integrati ħafna jinstabu f'regħi bi tradizzjoni transkonfinali fit-tul.

Ġie osservat servizz pubbliku transkonfinali (CPS) wieħed li jkopri lil Malta, jiġifieri s-sistema integrata Tal-Jana-Malti jagħall-protezzjoni civili (SIMIT). Dan is-servizz jipprovd informazzjoni dwar il-ġestjoni tal-emerġenzi bbażata fuq sfidi simili esperenzjati f'Malta u Sqallija, pereżempju wqigħi tal-art, nirien fil-foresti, jew kundizzjonijiet tat-temp fuq il-baħar li jinbidlu malajr. Dan l-eżempju juri l-possibbiltajiet għas-CPS għall-istati gżejjer. Eżempji oħra fl-Ewropa juri possibbiltajiet għal CPS oħra fil-qasam tal-protezzjoni civili (pereżempju servizzi kkoordinati ta' salvataġġ) jew servizzi tad-dwana fuq il-baħar. CPS foqsma oħra huma wkoll possibbli, eż. servizzi għall-harsien ambjentali koordinat jew ċentri ta' informazzjoni turistika.

ESPON REKT

4 rue Erasme, L-1468 Il-Lussemburgo

Telefon: +352 20 600 280

Email: info@espon.eu

www.espon.eu

ESPON REKT huwa l-Benefiċjarju Uniku ta' ESPON

Programm ta' Kooperazzjoni 2020. L-Operazzjoni Unika fi īdan

il-programm hija implementata mir-REKT ESPON u

kkofinanzjata mill-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali,

I-Istati Membri tal-UE u I-Istati Sħab, I-İzlanda,

il-Liechtenstein, in-Norveġja u I-İzvizzera.

Čaħda ta' responsabbiltà:

Il-kontenut ta' din il-pubblikazzjoni mhux bilfors jirrifletti l-opinjoni

tal-Kumitat ta' Monitoraġġ ESPON 2020.

Lulju 2020